ZAKON O UNUTRAŠNJOJ TRGOVINI ("Sl. novine FBiH", br. 87/2024)

ZAKON O UNUTRAŠNJOJ TRGOVINI

("Sl. novine FBiH", br. 87/2024)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se: uslovi i način obavljanja trgovine i trgovinskih usluga, prava i obaveze trgovaca, oblici trgovine, način formiranja i isticanja cijena, trgovačka evidencija, praćenje trgovine i tržišta, zaštita potrošača, zabrana ograničenja trgovine i privremene mjere ograničenja trgovine, radno vrijeme u djelatnosti trgovine, mjere zabrane nepoštenog trgovanja, nadzor i upravne mjere, upravni i inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje trgovine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH).

Član 2

(Usklađivanje s pravnim aktima Evropske unije)

Ovim Zakonom se u zakonodavstvo Federacije BiH djelimično preuzimaju sljedeći akti Evropske unije:

1. Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu, Sl.l. L376, 27.12.2006. godine.

2. Preporuka Savjeta 2001/458/EZ od 5. juna 2001. godine o korištenju alkohola kod mladih, naročito djece i adolescenata.

Član 3

(Definicije)

(1) Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) **tržište** je institucionalno uređeno mjesto na kojem se obavlja trgovina robom i uslugama,

b) **trgovina** je kupovina i prodaja robe i pružanje trgovinskih usluga na tržištu,

c) **trgovac** je subjekt koji kupuje i prodaje robu i pruža trgovinske usluge na tržištu,

d) **potrošač** je fizičko lice koje kupuje robu, poručuje, stiče ili koristi robu ili usluge za svoje potrebe i za potrebe svog domaćinstva ili kome je upućena ponuda za kupovinu roba ili usluga,

e) **prodavač** je fizičko lice zaposleno kod trgovca koje neposredno prodaje robu i savjetuje kupca o svojstvima i namjeni robe, odnosno pruža kupcu informacije vezane za kupovinu,

f) **trgovinska djelatnost** je, u smislu ovog zakona, privredna djelatnost kupovine i prodaje robe i pružanje trgovačkih usluga na tržištu, u svrhu ostvarivanja dobiti ili drugog ekonomskog učinka,

g) **prodajni objekat** je prostor koji čini jedinstvenu, funkcionalnu i tehničko-tehnološku cjelinu, trajnog ili privremenog karaktera, zatvorenog ili otvorenog tipa opremljen na propisani način, koji je namijenjen ili može biti namijenjen za obavljanje prometa,

h) **prodajno mjesto** je prodajni objekat ili drugo mjesto van prodajnog objekta, na kojem je predviđeno i

odobreno obavljanje prometa, u skladu sa zakonom i drugim propisima,

i) **radno vrijeme u djelatnosti trgovine** je dnevno i sedmično radno vrijeme u kojem su prodavnice i drugi oblici trgovine otvoreni za kupce,

j) **praznici** su svi praznici određeni zakonima ili odlukom nadležnog organa, kojima se uređuju praznici i neradni dani, te način njihovog obilježavanja i praznovanja u Federaciji BiH,

k) **trgovinska mreža** je skup prodajnih objekata na području Federacije BiH,

l) **tržišne institucije** su posebno uređeni oblici tržišta, koje organizuju susret trgovaca i kupaca robe i usluga, sa ciljem njihove prodaje ili promocije,

m) **elektronska platforma** je sredstvo putem kojeg lice, koje na zahtjev korisnika, u pravilu uz naknadu, pruža uslugu povezivanja stranama koje trguju elektronskim putem i koje upravlja elektronskom platformom, te može i da obavlja prodaju sopstvene robe, odnosno usluge preko te platforme,

n) **elektronska prodavnica** je prodavnica na internetu preko koje trgovac nudi robu odnosno usluge,

o) **prigodna prodaja** je prodaja organizovana u sklopu održavanja sajmova, priredbi i izložbi. Prigodnom prodajom dopuštena je prodaja samo proizvoda i robe koji su predmet i svrha organizovanja spomenutih manifestacija i može trajati najduže do 60 dana u toku jedne kalendarske godine, nezavisno o vremenu održavanja manifestacije,

p) **posebne okolnosti** podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo uticati, a koje ugrožava život i zdravlje

građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava privrednu aktivnost ili uzrokuje znatnu ekonomsku štetu,

r) **specijalizovana prodavnica** je prodavnica koja pretežno prodaje jednu vrstu robe.

Član 4

(Rodno značenje)

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu podrazu mijevaju uključivanje i ravnopravnu upotrebu riječi oba spola.

II. OBAVLJANJE TRGOVINE I USLOVI ZA OBAVLJANJE TRGOVINE

Član 5

(Sloboda obavljanja trgovine)

(1) Trgovina se obavlja slobodno, u skladu sa ovim zakonom, dobrim poslovnim običajima, principima lojalne konkuren cije i trgovačkim pravilima, odnosno uzansama, na način kojim se ne nanosi šteta drugim trgovcima, potrošačima ili općim interesima.

(2) Zabranjena su ograničenja slobode obavljanja trgovine.

(3) Aktima organa Federacije, kantona, grada i općine ne može se ograničavati nastupanje na tržištu, narušavati konkurencija, niti se mogu pojedini trgovci ili potrošači stavljati u neravnopravan položaj na tržištu.

(4) Izuzetno, ograničenje slobode trgovine može se privremeno odrediti na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i posebnim zakonima.

Član 6

(Standardi)

(1) Roba koja se stavlja u promet mora biti usklađena sa standardima, tehničkim normativima, kvalitativnim normama i/ili označena mašinski čitljivom oznakom (GTIN identifikacijom, QR kodom i dr.) propisanim ili priznatim kao uslov za njihovo stavljanje u promet ili upotrebu na tržištu Bosne i Hercegovine i Federacije BiH.

(2) Cijena robe koja se stavlja u promet iskazuje se obavezno u domaćoj valuti.

Član 7

(Zabrana diskriminacije)

(1) Trgovci imaju jednak pravni položaj i ravnopravni su na tržištu.

(2) Zabranjen je svaki oblik diskriminacije vezano za uslove za obavljanje trgovine ili narušavanje ravnopravnosti trgovaca na tržištu.

Član 8

(Zaštita konkurencije na tržištu)

Trgovci su dužni da u tržišnoj konkurenciji postupaju pošteno, na način koji nije usmjeren na nanošenje štete drugim trgovcima, odnosno potrošačima, kao i javnom interesu, a u skladu sa poslovnom etikom i dobrim poslovnim običajima.

Član 9

(Održavanje stabilnosti i snabdjevenosti tržišta)

(1) Federacija BiH obezbjeđuje uslove za održavanje stabilnosti i snabdjevenosti tržišta, naročito uslova koji se odnose na robu, odnosno usluge od egzistencijalnog značaja za stanovništvo.

(2) Trgovci su dužni da na odgovarajući način obezbijede uslove za održavanje stabilnosti i snabdjevenosti tržišta, naročito u pogledu roba i usluga od egzistencijalnog značaja za stanovništvo.

(3) Zabranjeno je učesnicima na tržištu preduzimanje radnji kojima se izaziva nestabilnost i poremećaj u snabdjevenosti tržišta.

Član 10

(Srazmjernost u postupanju)

Organi koji su zakonom i drugim propisima ovlašteni da donose akte ili preduzimaju radnje ograničenja trgovine, kao i da vrše tržišni nadzor, dužni su da u pogledu obima, načina, uslova i trajanja tih ograničenja, odnosno obavljanja tržišnog nadzora, postupaju srazmjerno razlozima za ograničenje, odnosno za vršenje tržišnog nadzora.

Član 11

(Djelatnost trgovine)

(1) Djelatnost trgovine, u smislu ovog zakona, je privredna djelatnost kupovine i prodaje robe i pružanje trgovinskih usluga na tržištu u svrhu ostvarivanja dobiti ili drugog ekonomskog učinka.

(2) Djelatnost trgovine mogu obavljati pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti trgovine.

Član 12

(Definicija trgovca)

(1) Trgovac, u smislu ovog zakona, je:

a) pravno lice registrovano za obavljanje djelatnosti trgovine i/ili trgovinskih usluga na osnovu rješenja o upisu u Registar poslovnih subjekata u nadležnom općinskom sudu,

b) fizičko lice koje obavlja djelatnosti trgovine i/ili trgovinskih usluga na malo, na osnovu rješenja o osnivanju trgovačke radnje koje donosi gradski odnosno općinski organ uprave, nadležan za oblast trgovine (u daljnjem tekstu: nadležni organ),

c) fizičko lice koje obavlja djelatnosti trgovine na malo izvan prodavnice ličnim radom (u daljnjem tekstu: trgovac pojedinac), na osnovu rješenja nadležnog organa.

(2) Odredbe ovog zakona kojima se uređuju prava, obaveze i sankcije za trgovca shodno se primjenjuju i na:

a) pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti proizvodnje, kada svoje proizvode prodaju na tržištu,

b) nosilac i/ili član porodičnog poljoprivrednog gazdinstva upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu s posebnim propisom, kada svoje

poljoprivredne proizvode prodaje na malo izvan prodavnica, kao i na tržnicama na veliko, na način utvrđen ovim zakonom,

c) fizička lica koja, na osnovu ugovora sa trgovcem, obavljaju za trgovca trgovinu na malo izvan poslovnih prostorija,

d) udruženja građana, koja prema posebnim propisima radi ostvarivanja svojih ciljeva u skladu sa odredbama svog statuta, kada svoje proizvode prodaju na malo izvan prodavnica na prigodnim prodajama.

(3) Odredbe ovog zakona kojima se uređuju sankcije za trgovca shodno se primjenjuju i na fizička lica - građane koji se bave trgovinom bez odobrenja nadležnog organa.

Član 13

(Uslovi za obavljanje trgovine)

(1) Trgovinu na veliko i trgovinu na malo može obavljati trgovac u svojstvu pravnog lica koje se bavi trgovinom na osnovu registracije i ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Trgovinu na malo može obavljati trgovac u svojstvu fizičkog lica, ali samo u jednom prodajnom objektu, odnosno na jednom prodajnom mjestu (u daljnjem tekstu: trgovačka radnja), kao i trgovac u svojstvu fizičkog lica koji ličnim radom obavlja trgovinu na malo određenom vrstom robe na osnovu rješenja nadležnog organa i to samo na jednom prodajnom mjestu izvan prodavnice iz člana 45. stav (1) tač. a), b), d) i e) ovog zakona (u daljnjem tekstu: trgovac pojedinac).

(3) Trgovac može bez upisa u registar obavljati i druge poslove u manjem obimu koji služe uspješnom obavljanju trgovine, a uobičajeno se obavljaju uz djelatnost trgovine kao što su poslovi utovara, prevoza i istovara robe, poslovi dostavljanja robe kupcu i slično, a obavljanje tih poslova ne predstavlja redovnu djelatnost trgovca.

Član 14

(Uslovi u pogledu prostora)

(1) Za obavljanje djelatnosti trgovine na veliko i malo moraju biti obezbijeđeni prodajni objekat ili drugo prodajno mjesto, oprema i uređaji, kao i ispunjeni uslovi koji su propisani za lica koja neposredno obavljaju trgovinu, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

(2) Prodajni objekat je prostor u kojem se obavlja trgovina i mora biti izgrađen u skladu sa važećim urbanističko-građevinskim propisima kao poslovni prostor za obavljanje odgovarajuće trgovačke djelatnosti, što utvrđuje nadležni organ rješenjem o upotrebnoj dozvoli. Postojanje rješenja nije minimalno tehnički uslov za početak rada prodajnog objekta i u njemu se može poslovati, ali se ova činjenica provjerava zajedno sa provjerom postojanja uslova iz st. (3) i (4) ovog člana.

(3) Uslove u pogledu minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora, uređaja i opreme u poslovnim prostorima u kojima se obavlja trgovina na veliko i trgovina na malo, kao i uslove obavljanja trgovine izvan poslovnog prostora i utvrđivanje roba iz grupa i podgrupa roba, koje se mogu prodavati u tim poslovnim prostorijama, propisat će federalni ministar trgovine (u daljnjem tekstu: ministar) podzakonskim aktom.

(4) Uslove o sanitarno-zdravstvenoj zaštiti, zaštiti na radu, zaštiti čovjekove okoline, te druge uslove potrebne za obavljanje trgovačke djelatnosti propisat će nadležna federalna ministarstva, svako u okviru svoje nadležnosti.

(5) Trgovac, pravno lice, nije dužan dokazivati ispunjavanje uslova iz st. (2), (3) i (4) ovog člana u trenutku početka rada prodajnog objekta, odnosno fizičko lice u trenutku podnošenja zahtjeva za otvaranje trgovačke radnje, ali su ova lica dužna dostaviti ovjerenu pisanu izjavu nadležnom organu, na protokol ili elektronski, kojom potvrđuju da prodajni objekat ispunjava zakonom propisane uslove.

(6) Formu i sadržaj izjave iz stava (5) ovog člana propisat će ministar podzakonskim aktom.

Član 15

(Školska sprema prodavača)

Prodavač zaposlen kod trgovca mora imati najmanje III stepen srednje školske spreme, a trgovac pojedinac najmanje osnovnu školsku spremu.

Član 16

(Radna odjeća)

(1) U prodajnom objektu, u kojem se vrši promet robe, prodavači moraju imati odgovarajuću radnu odjeću, a gdje to uslovi rada zahtijevaju i radnu obuću u skladu sa posebnim propisom.

(2) Na radnoj odjeći prodavača mora biti vidno istaknut logo/naziv trgovine.

(3) Na vidljivom gornjem dijelu odjeće radnika u trgovini mora biti istaknuto ime i funkcija.

Član 17

(Isticanje naziva)

(1) Trgovac je dužan da na prodajnom objektu ili prodajnom mjestu vidno istakne naziv ili skraćeni naziv onako kako je registrovan kod nadležnog organa.

(2) Na prodajnom objektu ili prodajnom mjestu, pored podataka iz stava (1) ovog člana, trgovac na malo je dužan da ima istaknutu vrstu trgovinskog objekta u skladu sa propisom kojim je regulisana klasifikacija prodajnih objekata za trgovinu na malo.

(3) Trgovac koji obavlja trgovinu na daljinu ili putem webShop-a dužan je da potrošaču prije kupovine učini dostupnim podatke iz stava (1) ovog člana.

Član 18

(Radno vrijeme)

(1) Radno vrijeme prodajnih objekata određuje trgovac u periodu od ponedjeljka do subote, u ukupnom trajanju do 90 sati sedmično, a koje trgovac samostalno raspoređuje.

(2) Prodajni objekti zatvoreni su nedjeljom.

(3) Prodajni objekti zatvoreni su u dane praznika.

(4) Vlada FBiH može odlukom odrediti prodajne objekte koji su dužni raditi u vrijeme praznika i u kojem obimu.

(5) Odredbe stava (1) do (3) ovoga člana ne primjenjuju se na:

- cvjećare,
- pekare,
- suvenirnice,
- objekte tradicionalnih i starih obrta.

(6) Odredbe stava (1) do (3) ovoga člana ne primjenjuju se na prodajne objekte koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline:

- željezničkih i autobusnih stanica i aerodroma,
- benzinskih pumpi,
- bolnica,
- hotela, prostora kulturnih i vjerskih objekata, muzeja i parkova prirode,
- groblja i specijaliziranih prodavnica vezanih za prodaju na grobljima.

(7) Odredbe stava (1) i (3) ovog člana ne primjenjuju se za dragstore i radno vrijeme istih je od 00.00 do 24.00 sata svaki dan.

(8) Odredbe stava (1) do (3) ovog člana ne primjenjuju se na otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda, prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima, stolovima i u boksovima na tržnicama na malo, prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima, stolovima i u boksovima izvan tržnica na malo, prigodnu prodaju organizovanu u sklopu sajmova, priredbi i izložbi, prodaju putem elektronskih prodavnica, prodaju putem automata, prodaju u proizvodnim objektima porodičnih poljoprivrednih gazdinstava.

(9) Odredbe stava (1) do (3) ovoga člana ne primjenjuju se u vrijeme proglašenja elementarne nepogode i vanrednog stanja i u tom slučaju radno vrijeme prodajnih, magacinskih i kancelarijskih objekata određuje Federalna uprava civilne zaštite.

(10) Izuzetno, na prijedlog gradskog/općinskog vijeća Vlada Federacije Bosne i Hercegovine može donijeti odluku kojom se određuje da prodajni objekti na teritoriji grada/općine mogu biti izuzeti od odredbi st. (1), (2) i (3) ovog člana.

(11) Prijedlog iz stava (10) ovog člana dostavlja se Vladi Federacije Bosne i Hercegovine putem Federalnog ministarstva trgovine.

Član 19

(Isticanje radnog vremena)

(1) Trgovac je dužan da na prodajnom objektu, odnosno prodajnom mjestu, na jasan i vidljiv način, istakne radno vrijeme, radno vrijeme u dane državnih praznika i neradnih dana, kao i radno vrijeme privremenog načina obavljanja trgovine i pridržavati se tog radnog vremena.

(2) Trgovac i kupci dužni su se pridržavati radnog vremena prodavnice. Trgovac je dužan 15 minuta prije završetka radnog vremena prodavnice jednom ili više puta upozoriti kupce koji se zateknu u prostoru prodavnice na kraj dnevnog radnog vremena prodavnice.

(3) U slučaju vanrednih promjena, prekida ili drugih oblika privremenog prestanka obavljanja trgovine u određenom prodajnom objektu, odnosno mjestu, trgovac je dužan da te izmjene označi na način iz stava (1) ovog člana i to prije prestanka obavljanja trgovine.

Član 20

(Zabrana prodaje proizvoda licima mlađim od 18 godina)

(1) U trgovini na malo zabranjena je prodaja alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol, kao i duhana i duhanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina.

(2) Na svim prodajnim mjestima, gdje se prodaju alkoholna pića i druga pića koja sadrže alkohol, duhan i duhanski proizvodi, mora biti istaknuta oznaka o zabrani njihove prodaje licima mlađim od 18 godina.

(3) U trgovini na malo zabranjuje se oglašavanje, izlaganje i prodaja robe pornografskog sadržaja licima mlađim od 18 godina.

(4) Na prodajnim mjestima na kojima se prodaje roba pornografskog sadržaja, mora biti istaknuta oznaka o zabrani njihove prodaje licima mlađim od 18 godina.

(5) Trgovac je dužan uskratiti prodaju robe, iz stava (1) i (3) ovog člana, potrošaču ako procijeni da je mlađi od 18 godina, a potrošač dobrovoljno ne dokaže da je stariji od 18 godina, davanjem svog identifikacionog dokumenta sa slikom trgovcu na uvid.

Član 21

(Obavljanje drugih djelatnosti u prodajnom objektu)

(1) Ako trgovac u prodajnom objektu za prodaju robe na malo ispunjava uslove po posebnom propisu da, pored trgovinske, obavlja i neku drugu djelatnost, odnosno da obezbijedi zadovoljavanje drugih potreba potrošača, prostor namijenjen toj djelatnosti mora biti fizički ili vidno odvojen od dijela prodajnog objekta namijenjenog obavljanju trgovinske djelatnosti.

(2) Drugom djelatnošću, odnosno drugim potrebama u smislu stava (1) ovog člana smatra se:

a) pružanje ugostiteljskih, zanatskih, finansijskih i drugih sličnih usluga,

b) čuvanje djece,

c) čuvanje stvari.

(3) Trgovac može u prodajnom objektu dodatno obrađivati, odnosno dorađivati hranu, uz ispunjavanje uslova propisnih posebnim propisom, tako da bude primjerena za upotrebu. Konzumacija hrane u prodajnom objektu je zabranjena.

(4) Trgovac može obezbijediti poseban, vidno odvojen prostor za konzumaciju hrane u prodajnom objektu, u skladu sa propisima iz oblasti ugostiteljstva.

(5) U prodajnom objektu ili ispred njega dopuštene su besplatne degustacije pojedinih vrsta robe na kojima je istaknuta oznaka za tu svrhu.

III. OBLICI TRGOVINE

Član 22

(Oblici trgovine)

(1) Trgovina se obavlja kao:

a) trgovina na veliko,

b) trgovina na malo,

c) pružanje trgovinskih usluga.

(2) Poseban oblik trgovine je:

a) trgovina na otkupnim stanicama,

b) trgovina na otkupnim mjestima,

c) trgovina na poljoprivrednim gazdinstvima,

d) trgovina javnim nadmetanjem (dražba, aukcija),

e) trgovina na robnim berzama.

A. Trgovina na veliko

Član 23

(Trgovina na veliko)

(1) Trgovina na veliko je kupovina robe radi daljnje prodaje profesionalnim korisnicima, odnosno drugim pravnim ili fizičkim licima, koja obavljaju neku registrovanu ili zakonom određenu djelatnost.

(2) Trgovina na veliko obavlja se u prodajnim objektima, ako su za takav način prodaje ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i drugim propisima.

(3) Trgovina na veliko obavlja se u prodajnim objektima i prodajnim mjestima, kao što su: skladišta, stovarišta, kao ambulantna prodaja, prodaja u tranzitu i na drugim mjestima, koja ispunjavaju uslove za trgovinu na veliko, propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 24

(Skladišta i stovarišta)

(1) Skladišta i stovarišta, u smislu ovog zakona, su zatvoreni, natkriveni ili otvoreni prostori, u kojima se obavlja trgovina na veliko, i vrši sortiranje, prepakivanje, čuvanje, skladištenje i priprema robe za otpremu i prodaju.

(2) U skladištima i stovarištima može se obavljati i trgovina na malo, pod uslovima koji su propisani za trgovinu na malo.

Član 25

(Ambulantna prodaja)

(1) Proizvođač robe ili trgovac na veliko može organizovati ambulantnu prodaju kao oblik veleprodaje robe za trgovce na malo.

(2) Ministar pravilnikom propisuje vrstu robe koja se može prodavati putem ambulantne prodaje.

Član 26

(Trgovina u tranzitu)

(1) Trgovina na veliko može se obavljati i kao trgovina na veliko u tranzitu, kada se kupovina i prodaja robe obavlja bez prethodnog uskladištenja u skladištu trgovca na veliko.

(2) Za obavljanje trgovine na veliko u tranzitu nije obavezno posjedovanje skladišta.

(3) Za pojedine vrste robe može se propisati da se trgovina na veliko ne može obavljati u tranzitu.

(4) Ministar pravilnikom propisuje vrstu robe za koju se trgovina na veliko ne može obavljati u tranzitu.

B. Trgovina na malo

Član 27

(Trgovina na malo)

(1) Trgovina na malo je prodaja robe krajnjim potrošačima radi zadovoljavanja njihovih ličnih i porodičnih potreba ili potreba domaćinstva, kao i prodaja za krajnju potrošnju pravnih i fizičkih lica za poslovne i vanposlovne svrhe.

(2) Trgovina na malo se obavlja u prodajnom objektu ili na drugom prodajnom mjestu izvan prodajnog objekta koje ispunjava uslove

propisane ovim zakonom za trgovinu na malo i posebnim propisom.

(3) Ministar će donijeti pravilnik o klasifikaciji prodavnica i drugih oblika trgovine na malo.

Član 28

(Prodajni objekti u kojima se obavlja trgovina na malo)

(1) Prodajni objekti u kojima se obavlja trgovina na malo su:

a) specijalizovana prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda,

b) fabrička prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda,

c) klasična prodavnica,

d) mini-market,

e) supermarket,

f) hipermarket,

g) dragstor,

h) diskontna prodavnica,

i) benzinska pumpna stanica i prodavnica na benzinskoj pumpnoj stanici,

j) plinska pumpna stanica,

k) butik,

l) kiosk,

m) nespecijalizovana prodavnica pretežno neprehrambenih proizvoda, kao što su: robna kuća, outlet,

n) prodavnica upotrebljavane robe (second hand shop),

o) skladište i stovarište.

Član 29

(Specijalizovana prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda)

Specijalizovana prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda je prodavnica koja nudi specijalizovani asortiman prehrambenih i neprehrambenih proizvoda.

Član 30

(Fabrička prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda)

Fabrička prodavnica je prodavnica prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, u kojoj se obavlja direktna prodaja vlastitih proizvoda, po cijenama nižim od prosječnih tržišnih cijena, a smještene su uz proizvodni pogon.

Član 31

(Klasična prodavnica)

Klasična prodavnica je prodavnica u kojoj se nude prehrambeni i neprehrambeni proizvodi svakodnevne potrošnje.

Član 32

(Mini-market)

Mini-market je samouslužna prodavnica, čiji asortiman čine uobičajeni prehrambeni proizvodi i neprehrambeni proizvodi.

Član 33

(Supermarket)

Supermarket je samouslužna prodavnica, čiji asortiman čine prehrambeni proizvodi, ali se na prodaju nude i neprehrambeni proizvodi.

Član 34

(Hipermarket)

Hipermarket je samouslužna prodavnica sa parkiralištem, koja nudi širok asortiman prehrambenih i neprehrambenih proizvoda.

Član 35

(Dragstor)

Dragstor je prodavnica u kojoj se vrši trgovina na malo prehrambenim i neprehrambenim proizvodima svakodnevne potrošnje i radnim vremenom od 00.00 do 24.00 sata.

Član 36

(Diskontna prodavnica)

Diskontna prodavnica je prodavnica, koja nudi ograničen asortiman prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, po nižim cijenama u odnosu na cijene iste vrste proizvoda, koje se primjenjuju u drugim (vlastitim) maloprodajnim objektima, u toku cijele godine.

Član 37

(Benzinska pumpna stanica i prodavnica na benzinskoj pumpnoj stanici)

(1) Benzinska pumpna stanica je prodajni objekat na kojem se obavlja trgovina na malo tečnim gorivima, kao što su: dizel-goriva, benzini, tečni naftni plin (auto-plin), koji se koriste u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem i prodaja plina za domaćinstvo.

(2) Na benzinskim pumpnim stanicama može se vršiti promet lož ulja (ekstra lako i lako specijalno, El i LS), u za to posebno predviđenom skladištu, izdvojenom od mjesta predviđenog za snabdijevanje pogonskim gorivom vozila na motorni pogon ili iz posebnih skladišta ili direktnom isporukom potrošaču, u skladu s posebnim propisima.

(3) Prodavnica na benzinskoj pumpnoj stanici je prodajni objekat, koji se nalazi u prostoru benzinske pumpne stanice, u kojoj se nudi ograničen asortiman neprehrambenih proizvoda, u originalnom pakovanju i sitnih industrijskih prehrambenih proizvoda, u fabričkom pakovanju (proizvodi koji su u fabričkom pakovanju do 1kg i do 5l i mogu se direktno konzumirati bez dodatne termičke, mehaničke ili neke druge obrade).

Član 38

(Način obavljanja trgovine na malo tečnim naftnim gorivima)

(1) Na benzinskim pumpnim stanicama trgovina na malo tečnim naftnim gorivima, koja se koriste u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem, obavlja se direktnim usluživanjem od prodavca, samousluživanjem i na automatizovan način.

(2) Na benzinskim pumpnim stanicama na kojima je omogućen automatizovan način točenja tečnih naftnih goriva, odnosno na

kojima je moguće samouslužno punjenje goriva i automatsko plaćanje, automatizovan sistem može biti ili sastavni dio sprava za mjerenje tečnih goriva ili posebni uređaji za plaćanje, preko kojih se prije točenja goriva u motorno vozilo, vrši plaćanje u gotovini ili putem platne kartice, uz opredjeljenje vrste goriva, nakon čega se kupcu izdaje potvrda o prijemu novca, a nakon završetka točenja goriva, izdaje se račun.

(3) Na benzinskim pumpnim stanicama, na kojima je omogućen sistem samousluživanja, mora postojati nadzor od strane zaposlenog osoblja, od najmanje jednog zaposlenika, koji mora biti posebno stručno osposobljen u vezi sa zaštitom od požara, zaštitom na radu i zaštitom okoliša.

(4) lzuzetno od stava (3) ovog člana, samousluživanje tečnim naftnim gorivima može se koristiti i bez nadzora iz automata za istakanje, pod sljedećim uslovima:

a) automati za istakanje tekućih goriva moraju biti podešeni tako da se transportna jedinica nakon prodaje odabrane količine goriva za lična vozila, a najviše do 90 litara i rada do 3 minute, samostalno isključuje, dok se za teretna vozila navedeni uslov mora odrediti prema kapacitetu najvećeg spremnika teretnog vozila, koji se predviđa puniti na stanici, odnosno prema vremenu potrebnom za punjenje tog spremnika,

b) na automatima za istakanje tekućih goriva mora postojati razumljivo i dobro čitljivo uputstvo za posluživanje, a noću automati moraju biti osvijetljeni.

Član 39

(Plinske pumpne stanice)

(1) Promet na malo tečnim naftnim plinom (auto-plinom) koji se koristi za pogon motora sa unutrašnjim sagorijevanjem može se obavljati i na plinskoj pumpnoj stanici.

(2) Plinske pumpne stanice za snabdijevanje auto-plinom motornih vozila mogu se koristiti samo ako odgovaraju tehničkim normativima

i standardima.

(3) Skladištenje i prodaja na malo auto-plina može se obavljati samo iz posebno uređenih poslovnih prostorija, odnosno rezervoara izgrađenih u skladu sa važećim urbanističko-građevinskim propisima o izgradnji i opremanju postrojenja za zapaljive tečnosti i skladištenju i pretakanju zapaljivih tečnosti.

Član 40

(Prodaja plina za domaćinstvo)

(1) Na pumpnoj stanici iz čl. 37. i 39. ovog zakona trgovac može vršiti prodaju plina za domaćinstvo isključivo u originalnim bocama ovlaštenog distributera koje su izrađene u skladu sa važećim propisima.

Član 41

(Butik)

Butik je prodavnica u kojoj se obavlja trgovina na malo modnim novitetima, unikatima tekstilne, kožne i krznarske konfekcije, galanterijom, trikotažom, pletenom robom, pozamanterijom i obućom.

Član 42

(Kiosk kao prodajni objekat)

(1) Kiosk, kao prodajni objekat, je prodajni objekat u kojem se prodaje ograničen asortiman proizvoda, koji po svojim karakteristikama omogućava ulazak i kretanje kupaca, a može biti industrijski proizveden objekat ili drugi montažni objekat izgrađen u skladu sa urbanističkim uslovima.

(2) Prodaju putem kioska mogu obavljati registrovani trgovci samo na mjestima, koja svojom odlukom odredi nadležni organ kantona, grada ili općine i za koje nadležni organ izda odobrenje.

Član 43

(Robna kuća, outlet)

(1) Robna kuća je posebno uređena, nespecijalizovana prodavnica, koja nudi najširi asortiman različitih robnih grupa roba i proizvoda

široke potrošnje.

(2) Outlet je posebna vrsta prodavnice koja nudi prodaju proizvoda krajnjim kupcima, a koja na tržište, odnosno u poslovnicu, dolazi direktno od proizvođača.

Član 44

(Prodavnica upotrebljavane robe)

Prodavnica upotrebljavane robe ("second hand shop") je prodavnica koja nudi za prodaju upotrebljavane neprehrambene proizvode.

C. Trgovina na malo izvan prodajnih objekata

Član 45

(Trgovina na malo izvan prodajnih objekata)

(1) Trgovina na malo, izvan prodajnih objekata, obavlja se na neki od sljedećih načina:

a) na štandovima, stolovima i u boksovima na tržnicama na malo,

b) na štandovima i stolovima izvan tržnica na malo,

c) na štandovima i stolovima unutar trgovačkih centara i sl.,

d) putem kioska,

e) pokretnom prodajom,

f) prodajom na daljinu,

g) trgovina ličnim nuđenjem,

h) prodaja putem automata ("vending" mašine),

i) prodaja putem rashladnih vitrina,

j) prigodnom prodajom (sajmovi, izložbe i sl.),

k) u proizvodnim objektima porodičnih poljoprivrednih gazdinstava.

(2) Prodaju robe na malo na štandovima i stolovima izvan tržnica na malo, prodaju putem pokretnih prodavnica, kioska, prodaju putem automata, prodaju putem rashladnih vitrina i prigodnu prodaju na

javnim površinama i površinama koje imaju pristup sa javno prometne površine, mogu obavljati registrovani trgovci samo na mjestima, koja svojom odlukom odredi nadležni organ kantona, grada ili općine i za koje nadležni organ izda odobrenje.

(3) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, registrovani trgovci mogu učestvovati na organizovanim prigodnim prodajama, bez posebnog odobrenja nadležnog organa kantona, grada ili općine, u skladu sa uslovima koje propisuje registrovani organizator tih prodaja i za koje organizator tih prodaja ima odgovarajuće odobrenje.

(4) Organ jedinice lokalne samouprave određuje mjesta na kojima se može vršiti prodaja iz stava (2) ovog člana. Nadležni organ može propisati vanjski izgled prodajnog mjesta iz stava (2) ovog člana vodeći računa o lokalnom ambijentu.

Član 46

(Kiosk kao prodajno mjesto)

Kiosk, kao prodajno mjesto, je prodajno mjesto u kojem se prodaje ograničen asortiman proizvoda i to kroz odgovarajući otvor na kiosku, bez ulaska kupca u kiosk.

Član 47

(Pokretna prodavnica)

Pokretna prodavnica je prodaja robe na malo bez stalnog prodajnog mjesta koja se obavlja putem:

a) posebno uređenog i opremljenog vozila uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova,

b) kolica koja se prevoze od mjesta do mjesta,

c) plovnog objekta, uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova.

Član 48

(Prodaja robe putem automata)

(1) Prodaja robe putem automata je oblik trgovine na malo različitih proizvoda i usluga, koja se odvija putem aparata na način da se, u za

to predviđen otvor na aparatu, ubaci novac, žeton ili posebna kartica, uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova.

(2) Prodaja robe putem automata može se obavljati samo na mjestima za koje je gradski ili općinski nadležni organ izdao prethodno odobrenje, odnosno uz saglasnost vlasnika ili korisnika prostora u kojem je smješten automat.

(3) Zabranjuje se prodaja alkoholnih pića, duhanskih proizvoda i drugih proizvoda koji su zakonski ograničeni za prodaju maloljetnim licima koja se obavlja u trgovini na malo izvan prodajnih objekata na način naveden u članu 45. stav (1) tačka h) ovog zakona.

Član 49

(Trgovina ličnim nuđenjem)

(1) Trgovina ličnim nuđenjem je trgovina na malo, izvan poslovnih prostorija trgovca, koju trgovac obavlja tako što nudi robu ili usluge, ličnim prilaženjem određenom potrošaču, koji je fizički prisutan na mjestu ponude, kada potrošač nije tražio da mu se učini ponuda, po prethodnom pozivu ili pristanku kupca u njegovom stanu, na radnom ili drugom mjestu, uz objašnjenja i prikazivanje upotrebe proizvoda, te osobina, namjene i upotrebljivosti robe ili usluge, kao i drugih uslova, koja važe za prodaju robe ili pružanje usluga, u skladu sa propisima.

(2) Trgovinu ličnim nuđenjem može da obavlja trgovac koji se registrovao za takav način trgovine i koji ispunjava druge uslove, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Trgovac može da obavlja trgovinu ličnim nuđenjem, lično ili preko ovlaštenih lica - direktan prodavač, sa kojim trgovac ima ugovor o radnom angažovanju, u skladu sa propisima o radu.

(4) Trgovac, iz stava (2) ovog člana, izdaje svakom direktnom prodavaču legitimacionu karticu, iz koje je vidljiv identitet izdavaoca - trgovca i identitet direktnog prodavača, kome je kartica izdata, kao i obim i granice ovlaštenja imaoca legitimacione kartice.

(5) Trgovina ličnim nuđenjem se naročito obavlja:

a) kao djelatnost putujućih trgovaca, bez obzira na način prodaje (prodaja na pragu kuće, stana, u prostorijama ponuđenog ili na drugi način),

b) na skupovima potrošača, koje je trgovac organizovao pozivanjem potrošača (oglašavanjem, ličnim pozivanjem, promovisanjem),

c) na radnom mjestu ili drugom mjestu izvan stalnih prodajnih prostorija, uz prezentovanje i objašnjenja za upotrebu proizvoda, objašnjenja o osobinama, namjeni i upotrebljivosti proizvoda, bez obzira na to da li se posjeta dešava na zahtjev potrošača,

d) iz torbe (torbarenje, kolportiranje) na javnim mjestima (otvorenim i zatvorenim prostorima, na sportskim i kulturnim manifestacijama),

e) svakim drugim ličnim pristupanjem trgovca potrošačima, koji nisu tražili da im se učini ponuda.

(6) Trgovac je dužan da, pismenim putem, prijavi obavljanje djelatnosti trgovine ličnim nuđenjem nadležnom organu, prije nego što počne da je obavlja na odgovarajućem području, kao i da je odjavi kada bude završena.

(7) Za obavljanje djelatnosti trgovine ličnim nuđenjem trgovac mora obezbijediti odgovarajuće skladište za robu koju prodaje, poslovni prostor za obavljanje administrativnih poslova i odgovarajući prostor za higijensko-sanitarne potrebe.

(8) Na trgovinu ličnim nuđenjem shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o trgovini na malo.

(9) Ministar pravilnikom propisuje način obavljanja trgovine ličnim nuđenjem.

Član 50

(Prodaja na daljinu i elektronska trgovina)

(1) Prodaja na daljinu je trgovina robom na malo, kao i pružanje usluga potrošačima koju trgovac organizuje upotrebom sredstava za

komunikaciju između fizički udaljenih lica.

(2) Prodaju na daljinu može da organizuje samo trgovac koji se registrovao za tu vrstu trgovine.

(3) Za obavljanje djelatnosti prodaje na daljinu trgovac mora obezbijediti poslovni prostor za obavljanje administrativnih poslova, odgovarajuće skladište za robu koju prodaje i odgovarajući prostor za higijensko-sanitarne potrebe.

(4) Ugovor o prodaji robe na daljinu zaključuje se između trgovca i potrošača putem sredstava za daljinsku komunikaciju, u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

(5) Ugovor o prodaji na daljinu obavezno sadrži cijenu i druge uslove prodaje. Cijene moraju biti jasno i nedvosmisleno naznačene, a posebno se mora naznačiti jesu li u prikazane cijene uključeni troškovi dostave, ostali manipulativni troškovi, porez i drugi troškovi koji na bilo koji način utiču na prikazanu cijenu.

(6) Elektronska trgovina je vid prodaje na daljinu koja se ostvaruje na način da se roba, odnosno usluga nudi, naručuje i prodaje putem interneta.

(7) Elektronska trgovina se obavlja kao:

a) prodaja robe, odnosno usluga preko elektronske prodavnice (osnovni oblik elektronske trgovine),

b) prodaja robe, odnosno usluga preko elektronske platforme koja povezuje trgovce i potrošače (prodaja preko "e-commerce" platforme),

c) prodaja robe preko elektronske prodavnice ili preko elektronske platforme, pri čemu trgovac nema robu u svojoj zalihi nego je, u svoje ime i za svoj račun, naručuje od treće strane, proizvođača ili trgovca sa kojim ima sklopljen ugovor o saradnji/nabavci, koji robu direktno isporučuje potrošaču (engl. "dropshipping").

(8) Trgovac koji obavlja djelatnost trgovine na daljinu na način iz stava (7) tačka c) ovog člana ne mora imati odgovarajuće skladište iz

stava (3) ovog člana.

(9) Ostala prodaja na daljinu obavlja se putem drugih sredstava masovne komunikacije, a naročito kao kataloška prodaja, radio, TV prodaja (engl. "teleshopping"), trgovina posredstvom pošte, štampanih pošiljki, reklamnih materijala sa narudžbenicom i sl.

(10) Ministar pravilnikom propisuje način obavljanja prodaje na daljinu i elektronske trgovine.

Član 51

(Obaveza pružanja informacija o trgovcu na daljinu)

(1) Trgovac koji obavlja trgovinu na način iz člana 50. stav (7) mora u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan potrošačima i nadležnim inspekcijskim organima, pružiti sljedeće informacije:

a) naziv trgovca, pod kojim je upisan u odgovarajući registar i adresu sjedišta,

b) naziv i broj sudskog ili registra nadležnog organa, u koji je trgovac upisan,

c) identifikacioni broj poreznog obveznika i/ili PDV broj, ukoliko je porezni obveznik u sistemu PDV-a,

d) ostale podatke o trgovcu na osnovu kojih potrošač ili nadležni inspekcijski organi mogu brzo i nesmetano stupiti s njim u vezu, uključujući telefonski broj i elektronsku adresu, putem koje je moguće ostvariti direktan kontakt.

(2) Trgovac koji upravlja elektronskom platformom mora na jasan i razumljiv način, koji je primjeren sredstvima komunikacije na daljinu, obavijestiti potrošača o tome:

a) da li je lice, koje nudi robu ili usluge, registrovani trgovac ili ne, a na osnovu izjave tog lica,

b) da se na ugovore, sklopljene na daljinu između potrošača i lica koje nije registrovani trgovac, ne

primjenjuju odredbe propisa kojima su regulisana prava potrošača.

D. Trgovinske usluge

Član 52

(Trgovinske usluge)

(1) Trgovinske usluge su djelatnosti kojima se, uz naknadu, podstiče obavljanje razmjene robe, od proizvođača do krajnjeg potrošača.

(2) Trgovinske usluge su:

a) posredničke,

b) zastupničke,

c) komisione,

d) franšizing,

e) usluge skladištenja, otpremanja i dopremanja robe,

f) transport i špedicija,

g) kontrola kvaliteta i kvantiteta robe,

h) marketing,

i) usluge trgovačkog centra,

j) usluge tržnice na malo,

k) usluge tržnice na veliko,

l) usluge stočne pijace,

m) robna berza,

n) aukcijska kuća,

o) sajam,

p) privredne izložbe i tradicionalne manifestacije.

(3) Trgovac, registrovan kao privredno društvo, može obavljati sve trgovinske usluge iz stava (2) ovog člana.

(4) Trgovac fizičko lice može obavljati komisione i posredničke usluge.

Član 53

(Minimalno tehnički uslovi za obavljanje trgovinskih usluga)

(1) Za obavljanje trgovinskih usluga, trgovac je dužan obezbijediti minimalno-tehničke uslove koji se tiču opremljenosti poslovnih prostora, opreme i uređaja.

(2) Ministar pravilnikom iz člana 14. stav (3) propisuje minimalno-tehničke uslove koje moraju ispunjavati poslovne prostorije, oprema i uređaji za obavljanje trgovinskih usluga.

Član 54

(Posredničke usluge)

Posredničke usluge su usluge koje obavlja posrednik, u namjeri da nalogodavcu osigura vezu sa trećim licem, koje bi sa nalogodavcem pregovaralo o zaključivanju određenog ugovora, uz naknadu ako taj ugovor bude zaključen.

Član 55

(Zastupničke usluge)

Zastupničke usluge su usluge zastupanja koje obavlja zastupnik između nalogodavca i trećih lica uz naknadu, ali u ime i za račun nalogodavca, uz unaprijed zaključen ugovor između zastupnika i nalogodavca.

Član 56

(Komisione usluge)

(1) Komisione usluge su usluge koje obavlja komisionar, kada vrši poslove nabavke ili prodaje robe u svoje ime, a za račun drugog lica - komitenta, uz obračun naknade za izvršenu trgovinsku uslugu.

(2) U prodajnom objektu komisiona roba mora biti izložena za prodaju na posebnim policama, posebnom dijelu poslovne prostorije ili na drugi način odvojena, ako se u istoj prostoriji prodaje i vlastita roba komisionara.

(3) Od fizičkog lica u komisionu prodaju ne mogu se uzeti prehrambeni artikli, farmaceutski i kozmetički proizvodi, duhan i duhanski proizvodi, alkoholna pića i predmeti od dragocjenih metala.

Član 57

(Franšizing)

Franšizing je poslovni odnos u kojem jedna strana - davalac franšizinga ustupa drugoj strani - primaocu franšizinga pravo da u svom poslovanju koristi poslovno ime, proizvode i usluge, te proizvodno i poslovno iskustvo davaoca franšizinga, uz naknadu.

Član 58

(Usluge skladištenja)

Usluge skladištenja su usluge koje obavlja skladištar, a odnose se na smještaj i čuvanje određene robe, te preduzimanje potrebne ili ugovorene radnje radi njenog očuvanja u određenom stanju, te da je preda na zahtjev ostavodavca ili drugog ovlaštenog lica, uz naknadu i uz prethodno zaključen ugovor o skladištenju.

Član 59

(Usluge otpremanja i dopremanja robe)

Usluge otpremanja i dopremanja robe su usluge koje obavlja otpremnik, u svoje ime a za račun nalogodavca, zaključuje ugovor o utovaru, istovaru i prevozu robe i druge ugovore potrebne za izvršenje otpreme i dopreme robe, kao i da obavi ostale uobičajene poslove i radnje, uz naknadu.

Član 60

(Usluge kontrole kvaliteta i kvantiteta robe)

Usluge kontrole kvaliteta i kvantiteta robe su usluge koje obavlja pravno lice koje je obavezno da stručno i nepristrasno obavi kontrolu kvaliteta i kvantiteta robe i usluga i izda uvjerenje ili certifikat o tome naručiocu kontrole, uz naknadu.

Član 61

(Usluge marketinga)

Marketing uslugama smatraju se usluge iz oblasti istraživanja tržišta i marketing komunikacije (ekonomska propaganda, reklama, izložba i slično), kao i druge marketing usluge koje se obavljaju u ime i za račun komitenta.

Član 62

(Trgovački centar)

(1) Trgovački centar je posebno izgrađena, ili u postojećem objektu, uređena prostorna cjelina, koja se sastoji od više pojedinačno opremljenih poslovnih prostora u kojima se obavlja trgovina na malo i pružaju trgovinske i druge usluge.

(2) Za obavljanje usluga trgovačkog centra trgovac utvrđuje tržni red, kojim se detaljnije uređuje poslovanje trgovačkog centra.

(3) Trgovac koji pruža usluge trgovačkog centra i korisnik usluga, dužni su da se pridržavaju utvrđenog tržnog reda iz stava (2) ovog člana.

Član 63

(Tržnica na malo)

(1) Tržnica na malo, odnosno pijaca, je posebno organizovano i uređeno mjesto, na kojem se obavlja trgovina na malo poljoprivrednim, prehrambenim proizvodima, zanatskim proizvodima, proizvodima kućne radinosti i ostalom robom koja se po svojim osobinama može izložiti u pijačnoj trgovini.

(2) Tržnica na malo, organizuje se i uređuje kao zasebna cjelina ili fizički odvojena podcjelina jedne cjeline, i to:

a) zelena tržnica na malo,

b) robna tržnica na malo,

c) tržnica na malo za prodaju korištene robe, odnosno pijaca starih stvari,

d) tržnica na malo upotrebljavanim automobilima - auto-pijaca.

Član 64

(Tržni red)

(1) Trgovac koji vrši usluge tržnice na malo odnosno pijace, utvrđuje tržni odnosno pijačni red, kojim se detaljnije uređuju pravila za prodaju robe, vrstu robe, način izlaganja robe, održavanje prostorija i opreme za obavljanje trgovine na tržnicama na malo.

(2) Trgovac koji vrši usluge tržnice na malo i korisnici usluga tržnice na malo dužni su da se pridržavaju utvrđenog tržnog reda iz stava (1) ovog člana.

(3) Na tržni red iz stava (1) ovog člana saglasnost daje nadležni organ, koji može uskratiti davanje saglasnosti ako ocijeni da se tržnim redom trgovina reguliše suprotno interesima korisnika usluga i kupaca, posebno u pogledu higijensko- sanitarnih uslova i zaštite čovjekove okoline.

Član 65

(Korisnici usluga tržnice na malo)

(1) Trgovinom na tržnici na malo mogu da se bave registrovani trgovci, a bez registracije i fizička lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom odnosno poljoprivrednim gazdinstvom, ukoliko je registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava, kada svoje poljoprivredne proizvode prodaju na tržnici.

(2) Fizička lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom iz stava (1) ovog člana mogu, bez registracije, prodavati isključivo voće, povrće i druge poljoprivredno-prehrambene proizvode, koja su proizvela na svom poljoprivrednom gazdinstvu.

(3) Fizička lica koja se bave kućnom radinosti mogu prodavati isključivo proizvode koje su proizveli u kućnoj radinosti.

Član 66

(Obaveze trgovca koji pruža usluge tržnice na malo)

Trgovac koji pruža usluge tržnice na malo (pijaca) dužan je:

a) utvrditi tržni red,

b) vidno istaći dane i vrijeme pijačne trgovine,

c) osigurati ispunjavanje minimalno tehničke opremljenosti pijace u skladu sa uslovima propisanim podzakonskim aktom iz člana 14.st. (3) i (4) ovog zakona,

d) istaći cijene usluga pijace,

e) za uslugu izdavanja prodajnog mjesta (sto, štand, lokacija za pokretno vozilo za prodaju i dr.) izdati račun,

f) zaključiti ugovor o zakupu prodajnog mjesta samo sa licima iz člana 12. stav (1) i stav (2) tač. a) i b) ovog zakona,

g) sa trgovcem pojedincem zaključiti ugovor o zakupu samo jednog prodajnog mjesta,

h) voditi evidenciju zaključenih ugovora o zakupu prodajnog mjesta iz tačke f) ovog člana.

Član 67

(Tržnica na veliko)

Tržnica na veliko je posebno organizovano i uređeno mjesto na kojem se obavlja trgovina na veliko poljoprivredno-prehrambenim proizvodima i drugim proizvodima, uz pružanje pratećih usluga.

Član 68

(Usluge tržnice na veliko)

(1) Uslugama tržnice na veliko smatraju se:

a) stavljanje na raspolaganje i izdavanje prostora za izlaganje i prodaju poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda na veliko,

b) skladištenje poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda i upotreba sredstava za manipulaciju tim proizvodima,

c) obavljanje prevoza, otpremanja i dopremanja, kao i poslovi održavanja kvaliteta i kvantiteta uskladištenih proizvoda.

(2) Na tržnici na veliko obavlja se trgovina na veliko, a izuzetno i trgovina na malo, pod uslovima koji su ovim zakonom propisani za tržnicu na malo.

Član 69

(Tržni red)

(1) Trgovac koji vrši usluge tržnice na veliko dužan je utvrditi tržni red, kojim se preciznije uređuju tržna pravila za prodaju grupe proizvoda prema tržnom redu po cjelinama i podcjelinama, vrstu robe, način izlaganja robe, održavanje prostorija i opreme za obavljanje trgovine na tržnici na veliko.

(2) Trgovac koji vrši usluge tržnice na veliko i korisnici usluga dužni su da se pridržavaju utvrđenog tržnog reda iz stava (1) ovog člana.

(3) Na tržni red iz stava (1) ovog člana saglasnost daje nadležni organ, koji može uskratiti davanje saglasnosti ukoliko ocijeni da se tržnim redom trgovina reguliše suprotno interesima korisnika usluga i kupaca, posebno u vezi sa higijensko-sanitarnim uslovima i uslovima zaštite životne sredine, u skladu sa posebnim propisima.

Član 70

(Stočne pijace)

(1) Stočne pijace su posebno organizovana, uređena i tehnički opremljena mjesta na kojima se vrši trgovina stokom.

(2) Prodavac može prodavati stoku koja je obilježena u skladu sa propisima iz oblasti veterinarstva, a za koju vlasnik ima važeće uvjerenje o zdravstvenom stanju stoke i koja je u njegovoj svojini, za koju posjeduje propisanu dokumentaciju.

Član 71

(Pijačni red)

(1) Trgovina na stočnim pijacama odvija se po pijačnom redu, koji donosi trgovac koji pruža usluge stočne pijace.

(2) Trgovac koji pruža usluge stočne pijace i korisnici usluga stočne pijace dužni su da se pridržavaju utvrđenog pijačnog reda iz stava (1) ovog člana.

(3) Na pijačni red, iz stava (1) ovog člana, saglasnost daje nadležni organ.

Član 72

(Sajam)

(1) Sajam je organizovana manifestacija, na kojoj se vrši izlaganje robe odnosno usluge, u tačno određenom periodu, na prostoru posebne namjene (sajamski prostor, sajmište), od strane izlagača, radi njenog predstavljanja i upoznavanja zainteresovanih kupaca sa tom robom odnosno uslugama, koje izlagači nude u cilju prodaje.

(2) Organizator sajma može biti trgovac pravno lice, koje se bavi organizovanjem sajamskih izložbi, kao i pružanjem pratećih usluga, a naročito iznajmljivanja, projektovanja i pripremanja izložbenih mjesta u sajamskom prostoru, skladištenja robe ili izdavanja skladišnog prostora, organizovanja ili obavljanja prevoza robe za izlagače, utovara, istovara i pakovanja robe, marketinških, ugostiteljskih i drugih usluga u vezi sa organizovanjem sajamskih izložbi. Organizatori sajma mogu biti i Privredne komore, udruženja, jedinice lokalne samouprave, turističke zajednice, agencije i druge organizacije koje u svom statutu imaju navedene djelatnosti organizacije sajmova.

(3) Trgovac koji se bavi priređivanjem sajmova dužan je da se pridržava rokova predviđenih u kalendaru sajmova, a koji se utvrđuju u saradnji sa Privrednom komorom Federacije BiH i Vanjskotrgovinskom komorom BiH.

Član 73

(Privredne izložbe i tradicionalne manifestacije)

(1) Privredne izložbe su izložbe robe, odnosno usluga, privremenog ili povremenog karaktera, van sajamskog prostora.

(2) Tradicionalne manifestacije su: vašari, festivali i druge manifestacije, na kojima se u sklopu kulturnih, muzičkih, sportskih i drugih društvenih aktivnosti, prodaje određena roba odnosno usluge, a u skladu sa običajima povodom tih aktivnosti i za određeno područje.

(3) Organizator privredne izložbe ili tradicionalne manifestacije je dužan da:

a) vodi evidenciju lica koja izlažu ili prodaju robu odnosno usluge,

b) jasno obilježi i izdvoji prostor na kome se održava privredna izložba ili tradicionalna manifestacija od okolnog prostora,

c) vidno istakne organizatora privredne izložbe ili tradicionalne manifestacije i period trajanja izložbe ili manifestacije,

d) utvrdi tržni red privredne izložbe ili tradicionalne manifestacije.

(4) Na privrednim izložbama ili tradicionalnim manifestacijama dozvoljena je prodaja robe i pružanje usluga koje su predmet i svrha organizovanja izložbi ili manifestacija.

(5) Nadležni organ određuje vrijeme i mjesto održavanja privrednih izložbi i tradicionalnih manifestacija.

Član 74

(Aukcijska kuća)

(1) Aukcijska kuća je posebna tržišna institucija, koja organizuje kupovinu i prodaju robe za tuđi račun, putem javnog nadmetanja.

(2) Trgovina javnim nadmetanjem je prodaja robe kupcu, koji trgovcu, povodom njegovog javnog poziva, istakne povoljniju ponudu u odnosu na ostale učesnike u nadmetanju.

(3) Poziv na prodaju je javan, ako je učinjen na način da za njega može da sazna veći broj neodređenih lica i ako sadrži određenje robe, početnu cijenu i ostale uslove prodaje.

(4) Pravila o javnom nadmetanju radi prodaje shodno se primjenjuju i na javno nadmetanje radi kupovine.

(5) Trgovac koji organizuje prodaju robe javnim nadmetanjem, u svoje ime i za svoj račun, ne smatra se aukcijskom kućom.

(6) Opštim aktom aukcijske kuće propisuju se način i pravila trgovine javnim nadmetanjem.

E. Posebni oblici trgovine

Član 75

(Otkupne stanice i otkupna mjesta)

(1) Otkup poljoprivrednih proizvoda, šumskih plodova i stoke može se obavljati slobodno, pod uslovima određenim ovim zakonom i podzakonskim aktom iz stava (6) ovog člana.

(2) Otkup poljoprivrednih proizvoda, šumskih plodova i stoke može se obavljati kupovinom od poljoprivrednika u otkupnim stanicama, na otkupnim mjestima i na poljoprivrednim gazdinstvima, registrovanim u skladu sa zakonom, kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava.

(3) Trgovac u otkupnim stanicama, na otkupnim mjestima i na poljoprivrednom gazdinstvu može od poljoprivrednika otkupiti poljoprivredne proizvode i stoku isključivo ako je proizvedena na njegovom poljoprivrednom gazdinstvu.

(4) U otkupnim stanicama i otkupnim mjestima otkup šumskih plodova može se vršiti i od fizičkih lica.

(5) Otkupna stanica i otkupno mjesto moraju imati odgovarajuću prostoriju, odnosno uređen prostor za prijem i mjerenje robe, skladištenje, utovar, istovar robe i ambalažu i ispunjavati higijensko-tehničke i sanitarne uslove.

(6) Ministar, po pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za poslove poljoprivrede, prostornog uređenja i zdravstva, pravilnikom propisuje uslove za poslovne prostorije, opremu i uređaje, koji moraju da budu ispunjeni za obavljanje otkupa poljoprivrednih proizvoda, šumskih plodova i stoke.

Član 76

(Uslovi za trgovinu u otkupnim stanicama i na otkupnim mjestima)

Otkup proizvoda iz člana 75. ovog zakona koji se obavlja u otkupnim stanicama i otkupnim mjestima, može se obavljati ako su, pored uslova utvrđenih ovim i posebnim zakonskim propisima, ispunjeni i sljedeći uslovi:

a) da je istaknuto poslovno ime (firma) i obavještenje o periodu i vremenu otkupa proizvoda, otkupnoj cijeni, vremenu važenja tih cijena i roku plaćanja,

b) da nadležnoj gradskoj odnosno općinskoj službi za upravu, trgovac najkasnije sedam dana prije početka otkupa, podnese zahtjev sa podacima o adresi otkupne stanice odnosno otkupnog mjesta, vrsti proizvoda, otkupnoj cijeni, roku plaćanja, periodu i vremenu u kojem se vrši kupovina.

Član 77

(Tržni red i izdavanje računa)

(1) Trgovac je dužan da za otkupljene proizvode izda račun iz otkupnog bloka, sa sljedećim podacima:

a) poslovno ime, sjedište i adresa trgovca,

b) poslovno ime, prebivalište i adresa prodavca,

c) naziv, količina i kvalitet odnosno klasa kupljenih proizvoda,

d) cijena po jedinici mjere i ukupna vrijednost kupljenih proizvoda,

e) rok plaćanja,

f) datum kupovine,

g) potpis ovlaštenog radnika i pečat trgovca.

(2) Račun iz otkupnog bloka mora potpisati ovlašteni radnik i mora biti ovjeren pečatom trgovca.

(3) Trgovac je dužan da, u otkupnoj stanici, na otkupnom mjestu odnosno u poslovnom sjedištu, čuva knjigu izdatih računa iz otkupnih blokova, u skladu sa propisima o čuvanju knjigovodstvenih isprava.

(4) Trgovac koji vrši otkup u otkupnim stanicama i na otkupnim mjestima utvrđuje tržni red kojim se detaljnije uređuju tržna pravila za obavljanje trgovine.

Član 78

(Dražba)

(1) Dražba (licitacija) kao poseban oblik prodaje robe je organizovana prodaja robe najboljem kupcu na osnovu javnog nadmetanja na određenom mjestu i u određeno vrijeme.

(2) Dražba može biti stalna i povremena.

(3) Vlada Federacije će, na prijedlog ministra, za određenu robu uredbom propisati uslove za organizovanje dražbe, način poslovanja, te postupak prodaje robe putem dražbe.

Član 79

(Robna berza)

(1) Pod berzanskim uslugama podrazumijeva se organizovanje privrednih subjekata radi zaključivanja ugovora o kupovini i prodaji robe.

(2) Osnivanje i organizovanje robnih berzi uređuje se posebnim zakonom.

IV. POČETAK RADA I REGISTRACIJA TRGOVCA

Član 80

(Početak rada trgovca pravnog lica)

(1) Trgovac, organizovan kao pravno lice, može početi raditi u prodajnom objektu nakon što nadležnom organu podnese dokaz o registraciji, izjavu iz člana 14. stav (5) ovog zakona, i obavijest o datumu početka rada za svaki prodajni objekat, najkasnije u roku od pet dana prije početka rada.

(2) Ispunjenost uslova iz člana 14. ovog zakona provjerava nadležna inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti, u roku od 30 dana od dana prijema obavijesti i izjave iz stava (1) ovog člana.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, trgovac koji obavlja trgovinu na veliko i/ili poslove uvoza naftnih derivata, može početi raditi na osnovu rješenja ministra o ispunjavanju uslova propisanih podzakonskim aktom iz člana 14. ovog zakona.

Član 81

(Početak rada trgovca fizičkog lica)

Trgovac fizičko lice, organizovan kao trgovačka radnja ili kao trgovac pojedinac, može da počne obavljanje djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada od nadležnog organa dobije rješenje, kojim se trgovcu u svojstvu fizičkog lica, odobrava obavljanje trgovačke djelatnosti.

A. Osnivanje trgovačke radnje

Član 82

(Osnivanje trgovačke radnje)

(1) Trgovačka radnja se osniva donošenjem rješenja, kojim se trgovcu u svojstvu fizičkog lica, odobrava obavljanje trgovačke djelatnosti.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana donosi nadležni organ.

Član 83

(Uslovi za osnivanje trgovačke radnje)

(1) Nadležni organ će izdati rješenje o osnivanju trgovačke radnje licu koje ispunjava sljedeće opće i posebne uslove:

a) da je državljanin Bosne i Hercegovine, sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini,

b) da je poslovno sposoban,

c) da ima najmanje III stepen srednje stručne spreme,

d) da je zdravstveno sposoban, ako je za obavljanje trgovine na malo određenim robama iz predmeta poslovanja trgovačke radnje, zdravstvena sposobnost propisana kao poseban uslov,

e) da ima u vlasništvu, zakupu ili po drugom zakonskom osnovu, poslovni prostor koji ispunjava opće i posebne uslove utvrđene članom 14. ovog zakona,

f) da nema zasnovan radni odnos,

g) da nema osnovanu trgovačku radnju,

h) da mu pravosnažnom sudskom odlukom nije izrečena mjera zabrane obavljanja trgovačke djelatnosti, dok ta

mjera traje,

i) ispunjava i druge uslove propisane ovim zakonom ili drugim propisom.

(2) Izuzetno, rješenje o osnivanju trgovačke radnje se može izdati i licu koje ne ispunjava uslov iz stava (1) tačka c) ovog člana, ako uz zahtjev podnese dokaz da će zaposliti lice koje ispunjava taj uslov.

(3) Lice, koje je dalo netačnu izjavu o ispunjavanju uslova iz stava (1) tačka e) ovog člana, ima neograničenu odgovornost za štetu prouzrokovanu trećim licima izazvanu davanjem netačne izjave.

(4) Ispunjenost uslova iz stava (1) tačka e) ovog člana provjerava nadležna inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti, u roku od 30 dana od dana dostavljanja konačnog rješenja, kojim se odobrava osnivanje trgovačke radnje.

Član 84

(Rješenje o osnivanju trgovačke radnje)

(1) Nadležni organ izdat će rješenje o osnivanju trgovačke radnje, u roku od 8 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako su ispunjeni uslovi iz člana 83. ovog zakona, u suprotnom rješenjem će odbiti zahtjev.

(2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu trgovine.

Član 85

(Sadržaj rješenja o osnivanju trgovačke radnje)

Rješenje o osnivanju trgovačke radnje sadrži:

a) lično ime i prezime i adresu prebivališta podnosioca zahtjeva, prema evidenciji nadležnog organa,

b) naziv trgovačke radnje,

c) sjedište i adresu trgovačke radnje,

d) vrstu trgovačke radnje odnosno maloprodajnog objekta,

e) šifru pretežne djelatnosti trgovačke radnje.

B. Odobrenje za obavljanje trgovine na malo ličnim radom- trgovac pojedinac

Član 86

(Uslovi za izdavanje odobrenja trgovcu pojedincu)

(1) Odobrenje za obavljanje trgovine na malo ličnim radom izvan prodavnice, nadležni organ izdat će fizičkom licu, koje ispunjava sljedeće uslove:

a) da je državljanin Bosne i Hercegovine, sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini,

b) da je poslovno sposoban,

c) da ima najmanje osnovnu školsku spremu,

d) da je zdravstveno sposoban, ako je za obavljanje trgovine na malo određenim robama iz predmeta poslovanja, zdravstvena sposobnost propisana kao poseban uslov,

e) ima sklopljen ugovor ili predugovor o zakupu jednog prodajnog mjesta iz člana 45. stav (1) tačka a) ili odobrenje nadležnog organa iz člana 45. stav (2) ovog zakona za obavljanje trgovine na prodajnom mjestu iz člana 45. stav (1) tač. b), d) i e) ovog zakona,

f) da nema zasnovan radni odnos,

g) da nema osnovanu trgovačku radnju ili svojstvo trgovca pojedinca, o čemu podnosi pisanu izjavu,

h) da mu pravosnažnom sudskom odlukom nije izrečena mjera zabrane obavljanja trgovinske djelatnosti.

(2) Izuzetno od stava (1) tačka e) ovog člana, u slučaju da fizičko lice podnosi zahtjev za odobrenje obavljanja trgovine na malo izvan prodavnice iz člana 45. stav (1) tač. a), b), d) i e), u određene dane tokom sedmice, na području dvije ili više jedinica lokalne samouprave, dužan je nadležnom organu dostaviti sklopljen ugovor ili predugovor o zakupu prodajnog mjesta iz člana 45. stav (1) tačka a) ili odobrenje nadležnog organa iz člana 45. stav (2) za obavljanje

trgovine na prodajnom mjestu iz člana 45. stav (1) tač. b), d) i e) ovog zakona, u svakoj od tih jedinica lokalne samouprave.

(3) Podnosilac zahtjeva dužan je u zahtjevu precizirati vrstu robe, kojom će obavljati trgovinu na malo, a u slučaju iz stava (2) ovog člana, precizirati i dane u kojima će obavljati trgovinu u određenoj jedinici lokalne samouprave.

Član 87

(Rješenje o odobrenju obavljanja trgovine na malo ličnim radom)

(1) Nadležni organ će, u roku osam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva i uz ispunjavanje uslova iz člana 86. ovog zakona, fizičkom licu izdati rješenje o odobrenju obavljanja trgovine na malo ličnim radom izvan prodavnice, kojim on stiče svojstvo trgovca pojedinca.

(2) U slučaju iz člana 86. stav (2) ovog zakona, rješenje izdaje nadležni organ prema prebivalištu podnosioca zahtjeva.

(3) Rješenje iz stava (1) ovog člana sadrži:

a) ime i prezime i adresu prebivališta trgovca pojedinca, prema evidenciji nadležnog organa,

b) vrstu robe za čiju trgovinu na malo se daje odobrenje,

c) adresu prodajnog mjesta za trgovinu na malo iz ugovora ili predugovora o zakupu odnosno odobrenja nadležnog organa, a u slučaju iz člana 86. stav (2) ovog zakona, adrese svih prodajnih mjesta i dane u kojima će se obavljati trgovina na tim mjestima.

(4) Na osnovu rješenja iz stava (1) ovog člana, trgovac pojedinac nesmetano obavlja trgovinu u svim jedinicama lokalne samouprave koje su navedene u rješenju.

(5) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu trgovine.

Član 88

(Dužnost obavljanja trgovine ličnim radom)

(1) Trgovac pojedinac dužan je trgovinu na malo obavljati ličnim radom na prodajnom mjestu i sa vrstom robe, koji su određeni u rješenju iz člana 87. ovog zakona, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa.

(2) Članovi zajedničkog domačinstva mogu u obavljanju trgovine na malo pomagati trgovcu pojedincu bez zasnivanja radnog odnosa na način da rade u njegovom prisustvu.

C. Registar trgovačkih radnji

Član 89

(Registar trgovačkih radnji i trgovaca pojedinaca)

(1) Rješenje o osnivanju trgovačke radnje i rješenje kojim se odobrava obavljanje trgovine na malo ličnim radom trgovcu pojedincu, po konačnosti upisuju se u Registar trgovačkih radnji (u daljnjem tekstu: Registar), koji vodi nadležni organ.

(2) Trgovačka radnja, kao i trgovac pojedinac, dužni su početi sa radom najkasnije u roku od 30 dana od dana upisa u Registar.

(3) Od dana upisa trgovačke radnje, kao i od dana upisa trgovca pojedinca u Registar, trgovcu počinju teći prava i obaveze, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(4) Oblik, sadržaj i način vođenja Registra ministar će propisati podzakonskim aktom.

Član 90

(Obaveza obavještavanja nadležnih organa)

(1) O upisu trgovačke radnje i trgovca pojedinca u Registar, nadležni organ koji vodi Registar, obavijestit će nadležnu poreznu upravu, nadležni organ tržišne inspekcije, federalni i kantonalni organ nadležan za oblast trgovine i druge organe, koji vrše nadzor u ovoj oblasti, dostavljanjem konačnog rješenja o osnivanju trgovačke radnje u roku od 8 (osam) dana od dana konačnosti rješenja.

(2) Federalno ministarstvo trgovine na osnovu obavještenja iz stava (1) ovog člana vodi jedinstvenu evidenciju trgovačkih radnji i trgovaca pojedinaca u Federaciji BiH.

D. Prestanak rada trgovačke radnje i trgovca pojedinca

Član 91

(Prestanak rada trgovačke radnje odjavom)

(1) Trgovac je dužan prije prestanka rada trgovačke radnje podnijeti zahtjev nadležnom organu za odjavu.

(2) Nadležni organ, u roku od 8 (osam) dana od dana podnošenja urednog zahtjeva, donosi rješenje kojim utvrđuje prestanak rada trgovačke radnje.

(3) Prestanak rada trgovačke radnje utvrđuje se na dan koji je trgovac naveo u zahtjevu iz stava (1) ovog člana i ne može se utvrditi na dan, koji je nastupio prije dana podnošenja zahtjeva.

(4) Ako u zahtjevu nije naznačen dan prestanka rada trgovačke radnje, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva za odjavu.

Član 92

(Prestanak rada trgovačke radnje po sili zakona)

Nadležni organ rješenjem utvrđuje prestanak rada trgovačke radnje po sili zakona sa danom utvrđivanja jednog od sljedećih razloga:

a) gubitkom poslovne sposobnosti ili smrti vlasnika trgovačke radnje,

b) ako trgovac ne počne obavljati trgovinu na malo u roku od 30 dana od dana izdavanja rješenja o osnivanju trgovačke radnje,

c) ako prestane ispunjavati bilo koji od uslova navedenih u članu 83. ovog zakona,

d) ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uslovi propisani članom 14. ovog zakona, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostatci nisu otklonjeni u zadanom roku,

e) ako se naknadno utvrdi da je rješenje o osnivanju trgovačke radnje doneseno na osnovu neistinitih podataka ili krivotvorenih isprava,

f) na osnovu zahtjeva Porezne uprave Federacije BiH, kada se utvrdi da trgovačka radnja duže od šest mjeseci ne ostvaruje prihod niti rashod od obavljanja djelatnosti, nakon što Porezna uprava Federacije BiH provjeri i utvrdi razloge neostvarivanja prihoda,

g) na osnovu zahtjeva Porezne uprave Federacije BiH, kada se utvrdi da trgovačka radnja, u posljednjih šest mjeseci odnosno duže od šest mjeseci, ne obračunava i ne plaća porezne obaveze i doprinose za obavezna osiguranja.

Član 93

(Rješenje o prestanku rada)

(1) O prestanku rada trgovačke radnje, u smislu člana 92. ovog zakona, nadležni organ donosi rješenje kojim utvrđuje prestanak rada trgovačke radnje.

(2) Po konačnosti rješenja, trgovačka radnja se briše iz Registra.

(3) O brisanju iz Registra, nadležni organ obavijestit će nadležnu poreznu upravu, nadležni organ tržišne inspekcije, federalni i kantonalni organ nadležan za oblast trgovine i druge organe, koji vrše nadzor u ovoj oblasti dostavljanjem konačnog rješenja.

Član 94

(Prestanak rada trgovca pojedinca)

Odredbe čl. 91., 92. i 93. ovog zakona odgovarajuće se primjenjuju i na prestanak rada trgovca pojedinca.

V. DEKLARISANJE ROBE I NAČIN FORMIRANJA I ISTICANJA CIJENE ROBE

Član 95

(Deklarisanje robe)

(1) Roba u prometu mora da ima deklaraciju, koja mora biti napisana na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(2) Sadržaj deklaracije propisan je zakonskim propisima kojim se uređuje zaštita potrošača u Bosni i Hercegovini, dok sadržaj

deklaracije za pojedine proizvode ili grupe proizvoda, propisuju nadležni organi u skladu sa posebnim propisom.

Član 96

(Pravila o uslovima prodaje)

Trgovac je dužan utvrditi pisana pravila o uslovima prodaje (cijena, način plaćanja i isporuka, bonifikacija i sl.) i na prikladan način učiniti ih dostupnim kupcu i pridržavati se tih uslova.

Član 97

(Način formiranja cijena)

(1) Trgovci i proizvođači formiraju cijene robe i usluga slobodno, prema uslovima tržišta, ako nije drugačije regulisano ovim zakonom i propisom, kojim se uređuje kontrola cijena.

(2) Cijena, u smislu ovog zakona, jeste novčana vrijednost za jedinicu proizvoda odnosno usluge, koja je formirana u skladu sa uslovima tržišta, po kojoj trgovac nudi svoju robu odnosno uslugu kupcu.

(3) Trgovac na malo je dužan formirati i istaći maloprodajnu cijenu robe, koju stavlja u promet, u domaćoj valuti i izdati račun za prodatu robu.

(4) Trgovac je dužan naplatu računa, koji potrošač plaća u gotovini, izvršiti u skladu sa Smjernicama o zaokruživanju iznosa za plaćanje u gotovinskom platnom prometu ("Službene novine Federacije BiH", broj 89/07).

Član 98

(Isticanje cijena)

(1) Trgovac je dužan da na jasan, lako uočljiv i čitljiv način, istakne prodajnu cijenu na polici ili artiklu, neposredno pored, iznad ili ispod robe ili u slučaju daljinske trgovine, pored prikaza ili opisa robe.

(2) Trgovac, koji obavlja trgovinu na prodajnom mjestu u prodajnom objektu, u koji potrošač ne može da uđe ili trgovinu ličnim nuđenjem, dužan je da istakne prodajnu cijenu na način iz stava (1) ovog člana ili na vidnom mjestu u cjenovniku.

(3) Prodajna cijena proizvoda i usluga je konačna cijena u koju su uključeni svi porezi i takse.

(4) Pružalac usluge je dužan da, na vidnom mjestu, na jasan, lako uočljiv i čitljiv način, istakne samo jediničnu cijenu usluge.

Član 99

(Kalkulacija cijena)

(1) Trgovac je dužan da formira cijene robe u prometu putem kalkulacija i da na osnovu njih istakne cijene za svaku robu u prodaji.

(2) Uz oznaku cijene robe, izložene za prodaju ili pripremljene za prodaju, mora se označiti redni broj iz trgovačke knjige i godina zaduženja, odnosno zapisnika o promjeni cijena u trgovačkoj knjizi, ili druga oznaka, na osnovu koje se istaknuta cijena može povezati sa ulaznom kalkulacijom, odnosno zapisnikom o promjeni cijena za tu robu.

(3) Ako se na proizvodu nalazi barcode (GTIN, QR code i dr.) ili druga oznaka, na osnovu koje se može istaknuta cijena povezati sa ulaznom kalkulacijom ili rednim brojem zaduženja u trgovačkoj knjizi, trgovac nije dužan postupiti po odredbi stava (2) ovog člana.

(4) Trgovac na malo može potrošačima da daje popust na cijenu, iz stava (1) ovog člana, umanjenjem maloprodajne cijene utvrđene kalkulacijom, a prilikom plaćanja robe. Iznos popusta mora biti jasno iskazan na računu za prodatu robu i/ili uslugu.

(5) Vrsta i način plaćanja u maloprodaji ne smije uticati na krajnju cijenu računa koja se naplaćuje od kupca.

Član 100

(Prodajni podsticaji)

(1) Trgovac na malo može da daje naročite prodajne podsticaje potrošačima kada sprovodi postupak posebne vrste prodaje.

(2) Prodajni podsticaj je ponuda robe odnosno usluge, pod povoljnijim uslovima u odnosu na redovnu ponudu, i to naročito:

a) sa sniženom cijenom, kao što su: rasprodaja, akcijska prodaja, stalna prodaja po sniženoj cijeni u

specijalizovanim prodavnicama, sezonska prodaja, promotivna prodaja, sajamska prodaja, prodaja pojedinim grupama potrošača i drugi oblici prodaje sa cijenom nižom od cijene ostvarene u redovnoj prodaji,

b) sa posebnim pogodnostima tokom prodaje u vezi sa isporukom, montažom, održavanjem ili drugim pogodnostima i to zavisno od prirode proizvoda, odnosno robe ili usluge,

c) sa obećanjem nagrade, učešćem u nagradnoj igri, pratećim poklonima, u programima lojalnosti, odnosno drugim pogodnostima.

(3) Trgovac je dužan utvrditi, u pisanoj formi, pravila kada sprovodi postupak posebne vrste prodaje, te ih jasno, vidljivo i čitko istaknuti u poslovnom prostoru ili posebnom mjestu prodaje, lako dostupnom potrošaču, u skladu sa posebnim propisima o zaštiti potrošača.

(4) Pravila moraju sadržavati najmanje:

a) vrstu podsticaja, kao što su: popust, prateći poklon, učešće u nagradnoj igri ili druga pogodnost,

b) precizno i jasno određenje robe odnosno usluge na koju se odnosi,

c) period važenja podsticaja sa naznakom datuma početka,

d) sve eventualne posebne uslove za ostvarivanje prava na podsticaj.

(5) Promotivna prodaja je prodaja robe koja se prvi put uvodi u ponudu trgovca i koja se nudi po nižoj cijeni od cijene, koja će biti formirana u redovnoj ponudi.

Član 101

(Isticanje cijene u prodaji preko kataloga)

Trgovac, koji nudi robu na prodaju preko kataloga, dužan je da u katalogu označi prodajnu cijenu robe i druge uslove prodaje, kao i

vrijeme važenja te cijene i tih uslova.

VI. TRGOVAČKA EVIDENCIJA

Član 102

(Vođenje evidencija)

(1) Trgovac je dužan da vodi evidencije utvrđene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) U svakoj fazi prometa i transporta robu mora pratiti vjerodostojna dokumentacija (faktura ili dostavnica ili otpremnica ili otkupni blok i sl.) iz koje se nedvosmisleno može utvrditi porijeklo robe, količina i vrsta robe, naziv dobavljača (prodavca) i naziv i mjesto kupca.

(3) Kod ambulantne prodaje robu u prometu prati dokument o porijeklu robe, količini i vrsti robe i otpremnice o izvršenoj prodaji kupcima.

(4) Trgovac je dužan, za svaku prodatu robu ili izvršenu uslugu, kupcu izdati odgovarajući račun, u skladu sa zakonom kojim se uređuje promet putem fiskalnih kasa, otpremnicu, dostavnicu, nota račun, paragon i otkupni blok.

(5) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja trgovačke knjige za trgovinu na veliko, trgovinu na malo i trgovinske usluge.

Član 103

(Evidencije u trgovini na veliko)

(1) Trgovac na veliko dužan je u svakom skladištu, odnosno u poslovnom prostoru, držati i ažurno voditi trgovačku knjigu na veliko. Izuzetno, trgovac nije obavezan posebno voditi trgovačku knjigu na veliko, ukoliko u svom računovodstvu vodi ažurno sve podatke vezane uz nabavku i prodaju robe i obavezne elemente kalkulacije cijene propisane podzakonskim aktom iz člana 102. stav (5) ovog zakona.

(2) Trgovac na veliko ne može prodavati robu za koju nema isprave o njenoj nabavci i za koju nije sačinjena kalkulacija cijena.

(3) Privredna društva i obrtnici, koji su registrovani za obavljanje djelatnosti proizvodnje, dužni su da za robu (repromaterijal) namijenjenu proizvodnji posjeduju isprave o njenoj nabavci (faktura, otpremnica i sl.).

Član 104

(Trgovačka knjiga za trgovinu na malo)

(1) Trgovac, koji obavlja trgovinu na malo, dužan je da za svaki prodajni objekat ili drugo prodajno mjesto, vodi trgovačku knjigu, koja sadrži evidenciju o kupovini i prodaji robe, kao i da obezbijedi dostupnost te evidencije.

(2) Evidencija o kupovini robe vodi se na osnovu fakture ili otpremnice ili dostavnice ili prijemnice odnosno drugog dokumenta o kupovini robe.

(3) Evidencija o prodaji robe vodi se na osnovu odgovarajuće fakture ili drugih dokumenata koji sadrže podatke o njenoj vrijednosti.

(4) Vrijednost kupljene i prodate robe evidentira se po maloprodajnim cijenama.

(5) Trgovac koji obavlja trgovinu na malo ne može prodavati robu za koju nema ispravu o njenoj nabavci (otpremnicu ili dostavnicu ili račun i slično), za koju nije sačinjena kalkulacija cijena i koja nije evidentirana u trgovačku knjigu.

(6) Trgovac na malo dužan je tačno i ažurno voditi trgovačku knjigu.

(7) Trgovačka knjiga može da se vodi i elektronski, umjesto u papirnom obliku, uz mogućnost sastavljanja kopija identičnih izvornom elektronskom zapisu.

(8) Obaveza vođenja trgovačke knjige ne odnosi se na trgovca pojedinca, poljoprivredna gazdinstva i fizička lica proizvođače u domaćoj radinosti.

Član 105

(Trgovačka knjiga za trgovinske usluge)

(1) Trgovac, koji se bavi pružanjem trgovinskih usluga, dužan je da vodi trgovačku knjigu o primljenoj i prodatoj odnosno isporučenoj

robi i izvršenoj usluzi.

(2) Trgovačka knjiga, iz stava (1) ovog člana, vodi se za svako prodajno mjesto, odnosno poslovnu jedinicu u kojoj se vrše usluge.

(3) Trgovačka knjiga se vodi na osnovu isprava o izradi odnosno nabavci robe ili isprava o naručenim uslugama (faktura ili dostavnica ili prijemnica ili radni nalog ili narudžbenica ili revers i drugo).

(4) Trgovačka knjiga i isprave se drže u svakom prodajnom mjestu, odnosno poslovnoj jedinici, a isprave o robi koja se transportuje u prevoznom sredstvu.

(5) Trgovac iz stava (1) ovog člana ne može prodavati niti prevoziti robu odnosno vršiti usluge, za koje nema isprave, ili koje nisu propisno evidentirali.

Član 106

(Obaveza dostavljanja podataka o trgovini)

(1) Ministarstvo prikuplja od trgovaca podatke o trgovini i trgovinskoj mreži, cijenama, promjeni cijena robe i usluga, zalihama, marži i druge podatke radi iniciranja i praćenja efekata mjera ekonomske politike u oblasti tržišta i trgovine.

(2) Trgovac je dužan da dostavi Ministarstvu podatke iz stava (1) ovog člana.

(3) Podaci iz stava (1) ovog člana dostavljaju se u elektronskoj ili pisanoj formi.

(4) Svi dostavljeni podaci smatraju se povjerljivim i neće se pojedinačno objavljivati u bilo kojem obliku.

(5) Ministar pravilnikom propisuje periode izvještavanja, rokove za dostavljanje, oblik obrasca i sadržinu podataka o trgovini i trgovinskoj mreži, cijenama, promjeni cijena roba i usluga, zalihama, marži.

VII. NEPOŠTENE TRGOVAČKE RADNJE

Član 107

(Nepoštene trgovačke radnje)

(1) Nepoštenim trgovačkim radnjama, u smislu ovog zakona, smatraju se radnje:

a) nepoštene tržišne konkurencije odnosno nelojalna konkurencija,

b) nedozvoljene špekulacije,

c) nepoštene trgovačke prakse.

(2) Nepoštenim trgovačkim radnjama smatraju se i akti kojima se podstiču radnje iz stava (1) ovog člana.

(3) Radnje i akti iz st. (1) i (2) ovog člana su zabranjeni.

Član 108

(Nepoštena tržišna konkurencija)

Nepoštena tržišna konkurencija odnosno nelojalna konkurencija je radnja trgovca koja je protivna dobrim poslovnim običajima i kojom se nanosi ili se može nanijeti šteta drugom trgovcu, drugom privrednom društvu ili potrošaču.

Član 109

(Oblici nepoštene tržišne konkurencije)

Pod nepoštenom tržišnom konkurencijom, odnosno nelojalnom konkurencijom iz člana 108. ovog zakona, podrazumijeva se:

a) reklamiranje, oglašavanje ili nuđenje robe navođenjem podataka ili upotrebom izraza, kojima se stvara ili se može stvarati zabuna na tržištu, čime se određeni trgovac dovodi ili se može dovesti u povoljniji položaj ili kupac dovesti u zabludu,

b) davanje podataka o drugom trgovcu koji mogu biti štetni po ugled ili poslovanje tog trgovca,

c) prodaja robe sa oznakom ili podacima koji stvaraju ili mogu stvoriti zabunu o porijeklu, načinu proizvodnje, količini, kvalitetu i drugim svojstvima robe,

d) prikrivanja mana robe, isticanje nepostojećih kvaliteta, davanje netačnih podataka ili dovođenje, na

drugi način, kupca u zabludu,

e) preduzimanje radnji usmjerenih na raskidanje poslovnog odnosa između drugih trgovaca ili radi sprječavanja odnosno otežavanja zasnivanja takvog poslovnog odnosa,

f) neopravdano neizvršavanje ili jednostrano raskidanje ugovora o kupovini i prodaji robe ili drugog trgovinskog ugovora zbog zaključenja istog ili sličnog ugovora sa drugim, čime se nanosi ili može nanijeti šteta saugovaraču,

g) oglašavanje prividne rasprodaje ili prividnog sniženja cijena robe ili obavljanje drugih sličnih radnji, koje dovode ili mogu dovesti potrošača u zabludu o cijeni,

h) neovlaštena upotreba tuđeg imena, firme, žiga, oznake ili drugog vanjskog obilježja, ako se tim stvara ili može stvoriti zabuna na tržištu,

i) davanje ovlaštenja drugom trgovcu da može koristiti njegova vanjska obilježja ako se time stvara ili može stvoriti zabuna na tržištu,

j) neovlaštena upotreba usluga trgovačkog putnika, trgovačkog predstavnika ili zastupnika drugog privrednog društva.

Član 110

(Nedozvoljena špekulacija)

(1) Nedozvoljena špekulacija je korištenje stanja na tržištu nastalog poremećajima u snabdijevanju ili nezakonito povećanje cijena radi sticanja protivpravne imovinske koristi.

(2) Nedozvoljenom špekulacijom, iz stava (1) ovog člana, smatra se:

a) prikrivanje određene robe, ograničavanjem ili obustavljanjem njene prodaje i druge radnje, kojima se uzrokuje poremećaj na tržištu,

b) uslovljavanje kupovine jedne robe kupovinom druge robe ili, na drugi način, uslovljavanje i kupovina i prodaja robe,

c) prodaja robe na način i pod uslovima, kojima se kupcima otežava ili onemogućava kupovina robe,

d) zaključivanje fiktivnih ugovora o kupovini i prodaji robe i drugim poslovima trgovine,

e) neugovaranje roka isporuke ili isporuka robe poslije ugovorenog roka, po cijeni višoj od cijene koja je važila na dan isporuke robe utvrđene ugovorom,

f) Naknadno davanje finansijskih rabata, a koje nije unaprijed ugovoreno između kupca i dobavljača, sa jasno definisanim razlozima i uslovima za ostvarivanje prava na rabat.

Član 111

(Nepoštena trgovačka praksa)

(1) Nepoštena trgovačka praksa je postupanje trgovaca suprotno načelu poštenja i savjesnosti, načelu ravnopravnosti ugovornih strana i dobroj poslovnoj praksi, odnosno postupanje na način koji je usmjeren na nanošenje štete drugim trgovcima, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

(2) Pod nepoštenom trgovačkom praksom trgovca, podrazumijevaju se i radnje trgovca, kojima se vrši:

a) uslovljavanje plaćanja naknade za uvrštavanje odnosno "ulistavanje" proizvoda u asortiman i stavljanje proizvoda na police u prodajnom objektu i prodajnom mjestu trgovca,

b) nabavka proizvoda od dobavljača bez plaćanja u cilju prvog punjenja,

c) plaćanje posebnih naknada pristupa prodajnoj mreži,

d) drugi oblici uslovljavanja sa istim efektom.

Član 112

(Naknada štete)

(1) Naknada štete, nastala nepoštenom trgovačkom praksom, ostvaruje se u sudskom postupku.

(2) Tužbu, iz stava (1) ovog člana, mogu podnijeti trgovac i druga pravna i fizička lica, koja imaju pravni interes.

(3) Pravo na tužbu, iz stava (2) ovog člana, zastarijeva istekom roka od jedne godine od dana kada tužilac sazna za djelo i izvršioca, a najkasnije tri godine od dana izvršenja djela.

VIII. ZAŠTITA POTROŠAČA

Član 113

(Zaštita potrošača)

Na sva pitanja u vezi sa zaštitom potrošača i obavezama i odgovornostima trgovaca u oblasti trgovine na veliko, trgovine na malo i pružanju trgovačkih usluga, koja nisu regulisana ovim zakonom, primjenjivat će se odgovarajuće odredbe iz zakonskih propisa kojima se uređuje zaštita potrošača u Bosni i Hercegovini.

IX. ZABRANA OGRANIČENJA TRŽIŠTA I PRIVREMENE MJERE OGRANIČENJA TRŽIŠTA

Član 114

(Zabrana ograničenja tržišta)

(1) Federalni, kantonalni i organi jedinica lokalne samouprave ne mogu svojim aktima, postupanjem i pružanjem podrške ili na drugi način, ograničavati nastupanje na tržištu, niti se mogu pojedini trgovci ili potrošači stavljati u neravnopravan položaj na tržištu.

(2) Zabranjeno je ograničavanje tržišta opštim i pojedinačnim aktima i radnjama nadležnih organa iz stava (1) ovog člana, trgovaca i drugih pravnih lica kojima se, suprotno ovom zakonu, ograničava slobodna razmjena robe i slobodno nastupanje na tržištu ili na drugi način narušava konkurencija.

(3) Aktima i radnjama iz stava (2) ovog člana smatraju se akti i radnje kojima se trgovac dovodi u neravnopravan položaj, tako što

mu se onemogućava širenje prodajne mreže, prodaja robe ili se prisiljava na prodaju, koja nije u skladu sa njegovom poslovnom politikom.

Član 115

(Privremene mjere ograničavanja tržišta)

(1) Izuzetno od člana 114. ovog zakona, ukoliko nastanu ili mogu nastati značajniji poremećaji na tržištu, koji se ne mogu otkloniti mjerama ekonomske politike, usljed elementarne nepogode, nestašice dobara za potrebe privrede i snabdijevanja stanovništva, poremećaja u globalnim lancima snabdijevanja, proglašenja pandemije, Vlada Federacije BiH može propisati privremene mjere ograničavanja tržišta, u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima.

(2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, Vlada Federacije BiH može propisati:

a) zabranu trgovine određenih proizvoda, sirovina i repromaterijala,

b) ograničavanje trgovine pojedinom robom ili odrediti posebne uslove za trgovinu pojedinim proizvodima (kupovina po odobrenju, karticama i slično),

c) obavezu određenim trgovcima da stave na tržište određene vrste i količine pojedinih proizvoda odnosno da ih isporuče određenim korisnicima po propisanom redoslijedu,

d) obavezu određenim trgovcima da formiraju i drže u rezervi određene vrste i količine proizvoda.

(3) Mjere, iz stava (2) ovog člana, mogu trajati dok traju poremećaji na tržištu, koji se ne mogu otkloniti mjerama ekonomske politike, ali najduže do šest mjeseci od dana početka primjene privremenih mjera ograničavanja tržišta.

X. PLANIRANJE I RAZVOJ TRGOVINE

Član 116

(1) Strategiju razvoja trgovine u Federaciji BiH (u daljnjem tekstu: Strategija) donosi Parlament Federacije BiH, na prijedlog Vlade Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Vlada).

(2) Strategijom se utvrđuju mjere i aktivnosti koje se preduzimaju radi ostvarenja strateških dugoročnih ciljeva u oblasti trgovine.

(3) Strategija sadrži najmanje:

a) analizu postojećeg stanja i dosadašnjeg stepena razvoja trgovine,

b) uporednu analizu trgovine konkurentskih zemalja,

c) ciljeve razvoja trgovine,

d) viziju razvoja trgovine,

e) prijedlog politike razvoja trgovine,

f) ostale elemente.

(4) Radi sprovođenja Strategije, Vlada donosi akcioni plan za četiri godine.

(5) Jedinice lokalne samouprave dužne su da svoje razvojne dokumente usklađuju sa Strategijom.

Član 117

(1) Vlada osniva Savjet za razvoj trgovine Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Savjet) kao savjetodavno tijelo za potrebe unaprjeđenja razvoja trgovine u Federaciji.

(2) Savjet u okviru svojih nadležnosti obavlja sljedeće poslove:

a) praćenje razvoja i analiza dostignutog nivoa razvijenosti trgovine,

b) predlaganje politike razvoja trgovine,

c) praćenje sprovođenja Strategije i akcionog plana za realizaciju Strategije,

d) druga pitanja od značaja za razvoj i unaprjeđenje trgovine.

(3) Rad članova Savjeta je dobrovoljan i ne plaća se.

(4) Vlada imenuje članove Savjeta na prijedlog Ministarstva, a koji čine predstavnici: Privredne komore Federacije BiH, Obrtničke komore Federacije BiH, Udruženja poslodavaca-oblast trgovine, Granskog sindikata, udruženja za zaštitu potrošača, naučni i univerzitetski radnici i predstavnik Ministarstva na period od 4 godine.

(5) Pri imenovanju članova Savjeta vodi se računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova, u skladu sa zakonom.

Član 118

(1) S ciljem usmjeravanja unapređenja i razvoja trgovine u Federaciji BiH, u budžetu Federacije BiH mogu se planirati sredstva za finansiranje promotivnih aktivnosti za stvaranje i razvoj brenda, podsticanje proizvođača-trgovaca ili pružalaca usluga na sprovođenju aktivnosti na brendiranju proizvoda robe i usluga namijenjenih tržištu, aktivnosti na kreiranju brenda, kao što su: dizajn, marketing, pakovanje i drugo.

(2) Pravo na dodjelu sredstava, iz stava 1. ovog člana, imaju subjekti koji su registrovani u Federaciji za obavljanje djelatnosti proizvodnje i trgovine.

(3) Dodjela sredstava za unaprjeđenje i razvoj trgovine iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu javnog konkursa, koji raspisuje Ministarstvo.

(4) Za sprovođenje konkursa, ministar imenuje Komisiju za sprovođenje postupka dodjele sredstava.

(5) Za sprovođenje postupka kontrole utroška dodijeljenih namjenskih sredstava, ministar imenuje Komisiju za kontrolu utroška sredstava za unaprjeđenje i razvoj trgovine.

(6) Izbor projekata, koji će biti finansirani ili sufinansirani namjenskim sredstvima, vrši se prema sljedećim kriterijumima:

a) pokazatelji poslovanja podnosioca zahtjeva za dodjelu sredstava za unaprjeđenje i razvoj trgovine,

b) doprinos razvoju domaće privrede i domaće proizvodnje,

c) stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave u kojoj se nalazi sjedište društva,

d) usklađenost sa strateškim dokumentima u oblasti trgovine.

(7) Ministar donosi rješenje o određivanju iznosa dodijeljenih sredstava iz stava 1. ovog člana i zaključuje ugovor o finansiranju projekta iz oblasti trgovine.

(8) Ministar donosi rješenje o odbijanju dodjele sredstava za unaprjeđenje i razvoj trgovine ako:

a) projekat nije ocijenjen sa dovoljnim brojem bodova na ranglisti za njegovo finansiranje,

b) ako Ministarstvo nije u mogućnosti da realizuje finansiranje projekta zbog nedostatka budžetskih sredstava,

c) ako subjekti iz stava 2. ovog člana nisu opravdali utrošak sredstava, koja su im dodijeljena za unaprjeđenje i razvoj trgovine.

(9) Rješenje iz st. 7. i 8. ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljeno izjaviti žalbu, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(10) Ugovor o finansiranju projekta iz oblasti trgovine sadrži podatke o dodijeljenom finansijskom iznosu, precizno utvrđenu svrhu trošenja budžetskih sredstava, visinu učešća korisnika sredstava u finansiranju projekta iz sopstvenih ili drugih izvora, dinamiku prenosa budžetskih sredstava, obavezu redovnog izvještavanja Ministarstva o namjenskom utrošku sredstava, način kontrole utroška dodijeljenih sredstava, te ostala međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

(11) Ministar pravilnikom propisuje postupak dodjele sredstava za unaprjeđenje i razvoj trgovine.

Član 119

(1) Korisnik podsticaja iz člana 118. stav 2. ovog zakona obavezan je da Ministarstvu blagovremeno dostavi izvještaj o utrošku finansijskih sredstava sa potrebnim dokazima u roku koji je određen ugovorom.

(2) Korisnik podsticaja obavezan je da namjenski utroši dodijeljena sredstva.

(3) Korisnik podsticaja obavezan je da čuva dokumentaciju na osnovu koje su dodijeljena namjenska sredstva Ministarstva najmanje tri godine od dana zaključenja ugovora.

(4) Korisnik podsticaja dužan je da, bez odgađanja, u slučaju nastanka okolnosti, koje otežavaju ili onemogućavaju realizaciju ugovorenih obaveza, a najkasnije u roku od pet dana od dana nastanka okolnosti, obavijesti Ministarstvo o:

a) odgađanju ili promjeni roka za realizaciju ugovorne obaveze,

b) nastanku okolnosti koje sprječavaju ili odugovlače realizaciju ugovora,

c) statusnim i drugim bitnim organizacionim promjenama, koje mogu uticati na realizaciju ugovorne obaveze,

d) drugim važnijim pitanjima, koja se pojave u trenutku realizacije ugovornih odredbi, a koja na određen način mijenjaju projektne aktivnosti ili ugovorene obaveze.

(5) Korisnik podsticaja, koji u ugovorenom roku, ne dostavi izvještaj sa pratećim dokazima o namjenskom utrošku sredstava ili dostavi neuredan i nepotpun izvještaj, zloupotrijebi odnosno nenamjenski utroši sredstva, gubi pravo na korištenje finansijskih sredstava propisanih ovim zakonom, te ima obavezu da vrati dodijeljena sredstva uvećana za zakonsku zateznu kamatu.

XI. NADZOR

Član 120

(Upravni i inspekcijski nadzor)

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa, donesenih na osnovu ovog zakona, vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa, donesenih na osnovu ovog zakona, vrše federalni tržišni, turističko-ugostiteljski inspektori i kantonalni, gradski i općinski tržišni inspektori, svaki u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa ovlaštenjima propisanim ovim zakonom i propisima, kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Član 121

(1) Nadležni tržišni inspektor će trgovcu rješenjem zabraniti obavljanje trgovine do otklanjanja nepravilnosti, utvrđenih nalazom inspektora, ako prilikom nadzora utvrdi:

a) da se djelatnost trgovine obavlja bez registracije ili bez odobrenja za obavljanje trgovačke djelatnosti izdatog od nadležnog organa,

b) da u poslovnom prostoru, odnosno drugom prodajnom mjestu, nisu ispunjeni zakonom propisani tehnički i drugi uslovi za obavljanje te djelatnosti,

c) da je trgovac otpočeo raditi u prodajnom objektu, a nadležnom organu prethodno nije podnio izjavu iz člana 14. stav (5) ovog zakona.

(2) Žalba protiv rješenja ne odlaže izvršenje rješenja.

(3) Nakon što je rješenje o zabrani postalo izvršno, inspektor će utvrditi je li rješenje izvršeno te, ako nije izvršeno, bez odgađanja će pokrenuti postupak za njegovo izvršenje i donijeti zaključak o dozvoli izvršenja po službenoj dužnosti, te izvršiti pečaćenje objekta u kojem je zabranjen rad.

(4) Kada trgovac obavijesti inspektora da su otklonjeni nedostatci, koji su bili razlog pečaćenja, inspektor koji je rješenjem odredio zabranu rada, odmah će izdati nalog odnosno lično izvršiti skidanje pečata.

(5) Tržišni inspektor može privremeno do okončanja prekršajnog postupka oduzeti robu licima iz stava (1) ovog člana.

(6) Ukoliko se u prodajnom objektu ili na prodajnom mjestu nalaze lako kvarljive namirnice, trgovac može pismenim putem u roku od 24 sata od zatvaranja prodajnog objekta ili prodajnog mjesta, podnijeti zahtjev tržišnom inspektoru za otvaranje prodajnog objekta ili prodajnog mjesta i u prisustvu inspektora će se iznijeti namirnice, nakon čega će se prodajni objekat odnosno prodajno mjesto ponovo zatvoriti.

Član 122

(1) Ako se prilikom nadzora utvrdi da se djelatnost trgovine obavlja mimo registracije ili mimo odobrenja za obavljanje trgovačke djelatnosti izdatog od nadležnog organa i da su poslovni prostori, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje trgovine i pružanje usluga prestali ispunjavati propisane minimalne tehničke uslove, kao i uslove tehničke opremljenosti i da je trgovac podnio netačnu izjavu iz člana 14. stav (5) ovog zakona, tržišni inspektor će rješenjem odrediti rok do kojeg se nedostatci moraju otkloniti.

(2) Ako se nedostatci iz stava (1) ovog člana ne otklone u određenom roku, tržišni inspektor donijet će rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti, o zatvaranju prostora odnosno o zabrani upotrebe uređaja i opreme.

(3) U slučaju teže povrede higijensko-sanitarnih, zdravstvenih i tehničkih uslova zbog kojih mogu nastati teže posljedice po zdravlje i život ljudi i stoke, nadležni inspektor će donijeti rješenje kojim će odmah zabraniti obavljanje te djelatnosti dok se utvrđeni nedostatci ne otklone.

(4) Žalba protiv rješenja iz stava (3) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 123

(1) Kada tržišni inspektor, u nadzoru nad kvalitetom proizvoda u prometu, utvrdi da proizvod ne ispunjava propisane uslove kvaliteta, rješenjem će:

a) privremeno staviti van prometa proizvod za koji utvrdi da se u prometu nalazi nepropisno deklarisan odnosno da je sa nedostatcima u deklaraciji, da stvarno stanje proizvoda ne odgovara deklarisanom i naložiti otklanjanje nedostataka,

b) privremeno staviti van prometa proizvod, za koji je laboratorijskim ispitivanjem kvaliteta utvrđeno da po svom sastavu ne ispunjava propisane uslove kvaliteta, ali se može staviti u promet za daljnju upotrebu, pod uslovom da se u deklaraciji otklone nedostatci i navedu podaci koji odgovaraju uslovima kvaliteta propisanim za tu vrstu proizvoda,

c) staviti van prometa proizvod i naložiti njegovo uništenje u slučajevima kada je laboratorijskim ispitivanjem kvaliteta utvrđeno da proizvod po svom sastavu ne ispunjava propisane uslove kvaliteta i da nije za daljnju upotrebu.

(2) Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 124

(1) Ako trgovac ne postupa u skladu sa odredbama članu 102.,103.,104. i 105. ovog zakona, tržišni inspektor će izreći propisanu kaznu i ujedno rješenjem naložiti otklanjanje nepravilnosti u ostavljenom roku.

(2) Ako tržišni inspektor u kontroli izvršenja rješenja utvrdi da se nedostatci iz stava (1) ovog člana nisu otklonili, nakon što je rješenje o otklanjanju nepravilnosti postalo izvršno, donijet će zaključak kojim će biti omogućeno pečaćenje objekta sve do momenta dok se nepravilnost ne otkloni.

Član 125

Ako trgovac ili fizičko lice - građanin ne postupa u skladu sa članom 102. stav (2) ovog zakona, tržišni inspektor će privremeno oduzeti robu do okončanja sudskog postupka, o čemu sačinjava zapisnik i izdaje potvrdu o privremeno oduzetoj robi.

Član 126

Ako tržišni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora utvrdi da trgovac čini neku radnju koja se, u smislu člana 107. ovog zakona, smatra nepoštenom trgovačkom radnjom, donijet će rješenje o njenoj zabrani.

XII. KAZNENE ODREDBE

Član 127

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 30.000,00 KM kaznit će se za prekršaj trgovac pravno lice, ako:

a) prodaje robu koja ne ispunjava propisane uslove kvaliteta (član 6. ovog zakona),

b) podnese netačnu pisanu izjavu da prodajni objekat ispunjava propisane uslove (član 14. stav (5) i član 75. stav (5) ovog zakona),

c) otpočne raditi u prodajnom objektu, a nadležnom organu prethodno ne dostavi izjavu iz člana 14. stav (5) i ne podnese obavijest o datumu početka rada (član 80. stav (1) ovog zakona),

d) prodaje alkoholna pića i druga pića, koja sadrže alkohol, duhan i duhanske prerađevine, licima mlađim od 18 godina (član 20. stav (1) ovog zakona),

e) obavlja trgovinu ili trgovinske usluge bez registracije ili bez odobrenja nadležnog organa ili ne ispunjava minimalne tehničke uslove (član 14., član 49. stav (2) i (7), član 50. stav (3), čl. 53., 83. i 87. ovog zakona),

f) ne pruži informacije o trgovcu na daljinu, u skladu sa članom 51. ovog zakona,

g) zaključi ugovor o zakupu suprotno odredbama člana 66. tač. f) i g) ovog zakona,

h) deklaracija nije napisana na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini (član 95. stav (1) ovog zakona),

i) ne utvrdi pisana pravila o uslovima prodaje (član 96. ovog zakona),

j) ne postupi po pravilima o načinu formiranja i isticanja cijena (član 97. stav (3) i član 98. st.(1) i (2) ovog zakona),

k) za robu u prometu ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju i ne predoči je na zahtjev inspektora (član 102. st.(2) i (3) ovog zakona),

l) ne drži i ne vodi ažurno trgovačku knjigu (čl.103.,104. i 105. ovog zakona),

m) poduzme neku od radnji koja predstavlja nepoštenu trgovačku radnju (član 107. ovog zakona),

n) ne pridržava se privremenih mjera donesenih radi otklanjanja poremećaja na tržištu Federacije BiH (član 115. stav (2) ovog zakona).

(2) Za radnje iz stava (1) ovog člana bit će kažnjeno za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.

(3) Za radnje iz stava (1) ovog člana bit će kažnjen trgovac fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 1.500,00 KM.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjeno fizičko lice - građanin, ako:

a) obavlja trgovinu bez odobrenja nadležnog organa (čl. 82. i 83. ovog zakona),

b) za robu u prometu ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju i ne predoči je na zahtjev inspektora (član 102. stav (2) ovog zakona).

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaje, iz stava (1) ovog člana, može se izreći zaštitna mjera oduzimanja robe koja se nalazi u prodaji odnosno robe, kojom je počinjen prekršaj,

(6) Uz novčanu kaznu za prekršaj, iz stava (4) tačka b) ovog člana, izreći će se zaštitna mjera oduzimanja robe koja je zatečena u prometu.

(7) Uz novčanu kaznu za prekršaje, iz stava (1) ovog člana, može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja trgovačke djelatnosti u periodu do šest mjeseci.

Član 128

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj trgovac pravno lice, ako:

a) obavlja trgovačku djelatnost bez ispunjavanja uslova u pogledu stručne spreme (član 15. i član 83. stav (1) ovog zakona),

b) na prodajnom objektu ne istakne i ne pridržava se utvrđenog radnog vremena (član 18. stav (1) i član 19. stav (1) ovog zakona),

c) na svim prodajnim mjestima ne istakne oznaku o zabrani prodaje alkoholnih pića i drugih pića, koja sadrže alkohol, duhan i duhanske prerađevine licima mlađim od 18 godina (član 20. stav (2) ovog zakona),

d) vrši prodaju suprotno članu 45. stav (2) i članu 49. stav (2) ovog zakona,

e) ne utvrdi pisana pravila o uslovima prodaje i na prikladan način ih ne učini dostupnim kupcu ili se ne pridržava tih uslova (član 50. st. (4) i (5) i član 96. ovog zakona),

f) na tržnici na malo prodaje ostalu robu suprotno članu 65. stav (2) ovog zakona,

g) ne vodi registar zaključenih ugovora o zakupu (član 66. tačka (h) ovog zakona),

h) prodaje robu za koju nema isprave o njenoj nabavci, za koju nije sačinjena kalkulacija cijene i koja nije

evidentirana u trgovačkoj knjizi (čl. 103.,104. i 105. ovog zakona),

i) ne dostavi podatke Ministarstvu (član 106. stav (1) ovog zakona).

(2) Za radnje, iz stava (1) ovog člana, bit će kažnjeno za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

(3) Za radnje, iz stava (1) ovog člana, bit će kažnjen trgovac fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 15.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj privredno društvo registrovano za obavljanje djelatnosti proizvodnje ako ne posjeduje isprave o nabavci robe (repromaterijala) namijenjene proizvodnji (faktura, otpremnica i sl.), (član 103. stav (3)).

(5) Za radnju, iz stava (4) ovog člana, kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u privrednom društvu registrovanom za obavljanje djelatnosti proizvodnje novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

(6) Za radnju, iz stava (4) ovog člana, kaznit će se obrtnik registrovan za obavljanje djelatnosti proizvodnje novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

(7) Uz novčanu kaznu za prekršaj, iz stava (1) tač. f) i h) i st. (4) i (6) ovog člana, može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja robe upotrijebljene ili namijenjene za izvršenje prekršaja ili je nastala izvršenjem prekršaja.

Član 129

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj trgovac pravno lice, ako:

a) postupi suprotno članu 16. ovog zakona,

b) na svakom prodajnom objektu, kao i pri prodaji robe van prodavnice, ne istakne firmu pod kojom je upisan u Registar kod nadležnog organa (član 17. ovog zakona),

c) u prodavnici namijenjenoj trgovačkoj djelatnosti nije fizički odvojio dio za obavljanje neke druge djelatnosti (član 21. stav (1) ovog zakona),

d) u prodavnici gdje dodatno obrađuje hranu omogući potrošačima konzumaciju hrane ili pića (član 21. stav (3) ovog zakona),

e) postupi suprotno članu 21. stav (5) ovog zakona,

f) trgovinu na veliko u tranzitu obavlja robama čiji promet u tranzitu nije dozvoljen (član 26. ovog zakona),

g) obavlja trgovinu bez odobrenja nadležnog organa iz člana 42. stav (2) ovog zakona,

h) postupi suprotno članu 56. st. (2) i (3) ovog zakona,

i) ne ustanovi tržni, pijačni ili vašarski red, red privredne izložbe ili tradicionalne manifestacije, aukcijska pravila i ne pridržava se tog reda, odnosno sajamskih rokova, iz člana 62. stav (2), člana 64. stav (2), člana 66. tačka (a), člana 69. stav (1), člana 71. stav (1), člana 72. stav (3), člana 73. stav (3) i člana 74. stav (6) ovog zakona),

j) postupi suprotno odredbama člana 75. st. (3) i (5), čl. 76. i 77. ovog zakona,

k) postupi suprotno odredbi člana 100. stav (3) ovog zakona,

l) u katalogu ne označi prodajnu cijenu robe i druge uslove prodaje, kao i vrijeme važenja te cijene i tih uslova (član 101. ovog zakona).

(2) Za radnje, iz stava (1) ovog člana, bit će kažnjeno za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

(3) Za radnje, iz stava (1) ovog člana, bit će kažnjen trgovac fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 130

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj trgovac pojedinac ako:

a) ne obavlja trgovinu ličnim radom (član 88. ovog zakona),

b) obavlja trgovinu na prodajnom mjestu koje nije navedeno u odobrenju nadležnog organa (član 88.ovog zakona),

c) vrši prodaju vrste robe koja nije navedena u odobrenju nadležnog organa (član 88.ovog zakona).

(2) Uz novčanu kaznu za prekršaj iz stava (1) tačka c) ovog člana izreći će se zaštitna mjera oduzimanja robe koja je zatečena u prodaji.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 131

(Donošenje podzakonskih akata i dužnost usklađivanja)

(1) Federalni ministar trgovine će donijeti podzakonske akte na osnovu ovlaštenja iz ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Trgovci su dužni uskladiti rad i poslovanje u skladu sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz stava (1) ovog člana.

Član 132

(Primjena dosadašnjih propisa)

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 131. stav (1) ovog zakona, primjenjivat će se propisi doneseni na osnovu Zakona o unutrašnjoj trgovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 40/10 i 79/17).

Član 133

(Postupci započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona)

Svi postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, dovršit će se u skladu sa propisima, koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Član 134

(Prestanak važenja zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o unutrašnjoj trgovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 40/10 i 79/17).

Član 135

(Stupanje na snagu zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".